

Sretan Uskrs

Miljevi

God. XXXI

USKRS 2006. BR. 1 (33)

RASPORED SV. MISA ZA USKRS I ZA SVE BLAGDANE DO 24. XII. 2006.

13. IV., VELIKI ČETVRTAK

- sv. misa Večere Gospodnje u 18 s.: Drinovci
- Gospin plač (1. dio)

14. IV., VELIKI PETAK

- služba Muke Gospodnje u 18 s.: Drinovci
- Gospin plač (2. dio)

15. IV., VELIKA SUBOTA

- Vazmeno bdijenje u 18 s.: Širitovci
- Vazmeno bdijenje u 20 s.: Drinovci
- iza obje mise blagoslov uskrasnih jela

16. IV., USKRS

- sv. misa u 11 s.: Drinovci

17. IV., USKRSNI PONEDJELJAK

- sv. misa u 11 s.: Širitovci

23. IV., BIJELA NEDJELJA

- sv. misa u 9,30 s.: Drinovci
- sv. misa u 11 s.: Širitovci

30. IV., NEDJELJA

- sv. misa u 11 s.: Drinovci

7. V., NEDJELJA

- sv. misa u 9,30 s.: Drinovci
- sv. misa u 11 s.: Širitovci

14. V., NEDJ., SV. KRIZMA

- procesija od žup. kuće: 10,30 s.
- sv. misa u 11 s.: Drinovci

21. V., NEDJ., PRVA SV. PRIČEST

- procesija od žup. kuće: 10,30 s.
- sv. misa u 11 s.: Drinovci

28. V., NEDJELJA

- sv. misa u 9,30 s.: Drinovci
- sv. misa u 11 s.: Širitovci

4. VI., NEDJELJA, DUHOVI

- sv. misa u 9,30 s.: Širitovci
- sv. misa u 11 s.: Drinovci

11. VI., NEDJ., PRESV. TROJSTVO

- sv. misa u 9,30 s.: Drinovci
- sv. misa u 11 s.: Širitovci

13. VI., SV. ANTE

- hodočašće u Drniš
- sv. misa u 19 s.: Širitovci
- iza mise blagoslov djece

15. VI., TIJELOVO

- sv. misa i procesija: 10,30 s. u Drnišu

18. VI., NEDJELJA

- hodočašće na Visovac
- zahvala za proteklu šk. godinu

23. VI., PRESV. SRCE ISUSOVO

- sv. misa u 19 s.: Drinovci

25. VI., NEDJELJA

- sv. misa u 9,30 s.: Drinovci
- sv. misa u 11 s.: Širitovci

29. VI., SV. PETAR I PAVAO

- sv. misa u 11 s.: Širitovci
- prije mise procesija

2. VII., NEDJELJA

- sv. misa u 9 s.: Širitovci
- sv. misa u 10,30 s.: Drinovci

9. VII., NEDJELJA

- sv. misa u 9 s.: Drinovci
- sv. misa u 10,30 s.: Širitovci

16. VII., NEDJELJA

- sv. misa u 9 s.: Širitovci
- sv. misa u 10,30 s.: Drinovci

23. VII., NEDJELJA

- sv. misa u 9 s.: Drinovci
- sv. misa u 10,30 s.: Širitovci

25. VII., SV. JAKOV, AP.

- hodočašće u Šibenik

30. VII., NEDJELJA

- sv. misa u 9 s.: Širitovci
- sv. misa u 10,30 s.: Drinovci

2. VIII., GOSPA OD ANDELA

- hodočašće na Visovac

Miljevci

LIST ŽUPE MILJEVCI

God. XXXI.

USKRS 2006.

br. 1 (33)

Župnikova uvodna riječ

Dragi moji župljani, dragi Miljevcani u domovini i u inozemstvu, poštovani prijatelji i čitatelji našeg župnog lista. Ovo Vam pišem u korizmi kada se sijećamo Isusove spasonosne muke i smrti na križu. Postimo i vršimo djela pokore i dobrih djela. S cijelom Crkvom slavimo sv. Mise, primamo sakramenate sv. pričesti i sv. ispovijedi. Molimo pobožnost Put križa i pjevamo korizmene pjesme. U Velikom tjednu čitamo i razmatramo evanđeoske izvještaje o Isusovoj muci i pjevamo Gospin plač. Želimo na taj način ući u tajnu Isusove muke, zajedno s njime nositi svoj životni križ da bismo postali dionici i njegova uskrsnuća. U ovome broju donosimo raspored bogoslužja sve do Božića. Naš fra Šime Samac nam je napisao dva priloga: Teološko razmišljanje o simbolici parka Krke i Tumačenje sv. Mise kao najuzvišenije kršćanske molitve. Ima dosta priloga što su ih napisali naši župljani, odrasli i djeca. Jezično ih nismo sasvim ispravljali ni

ujednačavali jer bi oni time izgubili na izvornosti. Najviše su pisala djeca 3. razreda, ovogodišnji prvopričesnici. Donosimo popis svih bračnih parova koji su u našoj župi vjenčani prije 50 ili 25 godina. Ove godine u svibnju slavimo u našoj župi Krizmu i Prvu pričest. Donosimo imena djece koja će primiti te sakramente. Pod Razno donosimo više kraćih tekstova koji nas potiču na razmišljanje o svom vlastitom ponašanju. Tu je i popis Vaših milodara za crkvene potrebe, za naš list i mrtvačnicu. Ovim i još drugim priložima želimo Vas informirati prije svega o događajima u župi, a onda i o našem društvu, i potaknuti Vas na aktivniji vjerski život i ojačati Vašu ljubav prema rodnom kraju. U našoj župi vjerski život se odvija po ustaljenom redu. U korizmenom vremenu sam posjetio bolesnike po obiteljima i podijelio im sakramente ispovijedi i pričesti. Zahvaljujem onima koji redovito dolaze na bogoslužje nedjeljom i blagdanom. Mnogo je, međutim, onih koji rijetko dolaze na mise, neki možda samo na sprovod svojih poznanika. Ne možemo biti zadovoljni dolaskom mladih i djece nedjeljom na misu. Gdje su krizmanici koji su pred dvije godine obećavali pred biskupom "vjernost Isusu Kristu"? Često nema u crkvi ni ovogodišnjih krizmanika i prvopričesnika. Na materijalnom planu vršimo redovite popravke. Nakon svih pripremnih traženja

dozvola, nadam se da ćemo ovoga proljeća početi graditi mrtvačnicu najprije u Drinovcima. Očekujemo i dalje Vašu materijalnu pomoć i zahvaljujemo za sve dosadašnje milodare. U našoj šibenskoj biskupiji ovu godinu smo proglasili godinom župe. Župa je osnovna i jedna od najvažnijih jedinica katoličke Crkve. Župa bi trebala biti živa zajednica Isusovih učenika u kojoj se stvarno živi po svetom evanđeoskom nauku. Svatko ima svoje mjesto i odgovornost u svojoj župi. Župnik je voditelj župe, ali je potrebna suradnja svih, svakoga prema svojim sposobnostima ili karizmama.

Što se događa u svijetu? Globalizacija se širi kao poplava. Što nam donosi? Sigurno ponešto dobra, ali i dosta lošega: ptičju gripu, kravlje ludilo, Q-groznicu, drogu bez granica, pornografiju i horor-filmove bez granica, morano ponašanje bez granica..., a čovjek bez moralnih vrijednosti postaje i sam bezvrijedan. Za Europskom unijom mi trčemo kao prosjak za lijepo obučenim gospodinom koji mu baci po koji novčić i kaže: Ako se popraviš i budeš me slušao dobit ćeš još više. Poručuju nam: Sjetite se Hrvati da ste na Balkanu i da ćete na Balkanu ostati! Teško je razumjeti naše hrvtasko društvo. Svi, od umirovljenika preko radnika i branitelja, makar prema našim medijima, kukaju da jedva preživljavaju, a s druge strane čitamo: "Stotine tisuća Hrvata na skijalištima u Francuskoj, Italiji, Austriji, Sloveniji...", "Hrvati lani mobilno 'izbrbljali' 2,8 milijardi minuta", "Ove godine prodano u Hrvatskoj 10% više automobila", "Za kladenje Hrvati lani potrošili oko 3 milijarde kuna", itd. Čudno je da hrvatsku državu, koju smo toliko stoljeća čekali, za koju se toliko žrtava podnijelo i krvi prolilo, mnogi njezini građani preziru, rugaju se s njome, rasprodaju je strancima i na razne načine ruše. Bože, čuvaj Hrvatsku!

Evo nam ponovno našeg dragog kršćanskog blagdana, Uskrsa. Mi slavimo Isusovu pobjedu nad svakim zlom, pa čak i nad smrću. Uskrs je uvijek izvor naše nove nade i radosti. Kao što je Krist, po svojoj gorkoj muki pobijedio smrt i uskrsnuo na novi život tako će on i sve one koji njega slijede uskrisiti na novi život: "Ja sam uskrsnuće i život; tko u mene vjeruje, ako i umre, živjet će!" (Iv 11,25), govori Isus. Čvrsta vjera u Isusovo uskrsnuće i naše osobno uskrsnuće daje nam snagu da u ovome svijetu lakše podnosimo poteškoće koje su sastvani dio čovjekova zemnog putovanja. Budimo čvrsti u vjeri, ne dajmo se pokolebati!

Svima Vama, dragi vjernici, kao i svim vašim milima i dragima u domovini i u svijetu želim blagoslovljen i sretan USKRS!

Vaš župnik
fra Žarko

Uskrs

USKRSNO JUTRO

*Lelujaju se sitne male, rosom umivene trave,
lelujaju se bijele latice i drhtavi prvi list;
lelujaju se srcem molitve pobožne, prave!
Uskrsnuo je Krist!*

*Nebo se plavi, i danas kao da je mnogo modrije,
miris se zore razlio po svemu: zrak je ugodan čist,
i sve kao da šapće, sve kao da se smije:
Uskrsnuo je Krist!*

*Kućice male obukle svečano odijelo,
i sa njih, sa lica, sa svega odsjeva radosti blist.
Danas je tisuću šaptaja put neba odletjelo:
Uskrsnuo je Krist!*

Ivo Balentović

Uskrsli Isus blagoslivlje "grad i svijet".

MARIJI MAJCI BOLESNIH

Majko bolesnih, budi kraj uzglavlja svih bolesnika svijeta:

- onih koji su u ovome trenutku izgubili svijest i umiru,
- onih koji su započeli svoju smrtnu borbu,
- onih koji su izgubili svaku nadu u ozdravljenje,
- onih koji jauču i plaču u boli,
- onih koji se ne mogu liječiti jer nemaju čime platiti lijekove,
- onih kojima je potreban odmor, ali moraju raditi,
- onih koji, zbog briga, provode noći bez sna,
- onih koji se zbog bolesti moraju odreći svojih najdražih planova,
- onih koji tuguju zbog gubitka svojih najmilijih,
- onih koji više ne vjeruju u život,
- onih koji se bune i proklinju samog Boga,
- onih koji ne znaju da je Krist trpio kao i oni i za njih.

Majko bolesnih, preporučujemo ti sve one koji danas trpe i pate!

*Isus i dvojica
učenika
u Emausu.*

ALELUJA! ALELUJA!

*U ranom nedjeljnom svanuću
Zabrujala su zvona u svečanom glasu,
Zapjevala su bujna žita u klasu
I nabujali pupovi u drvlju
U slavu Isusu čovječanstva Spasu,
Koji nas je otkupio krvlju.
Prezren, trnjem okrunjen, razapat
Tri je dana ležao u grobu.
A treći dan, po svom Uskrsnuću,
Raskrinkao spletke, pobijedio paklenu zlobu.
Aleluja! Aleluja!*

*Ražari nam duše žar radosne uskrsne vijesti
U neshvaćanju i patnji,
Osnaženi Kristovim Tijelom u pričesti
Kličemo sa zvucima zvona na zvoniku,
S nabujalim pupovima i cvijećem u cvatnji
Isusu, našem Spasu, pakla pobjedniku:
Aleluja! Aleluja!*

Nikola Kordić

Park kao figura iskona

Polazište

Intuicija o jedinstvu svijeta i međusobnoj upućenosti bića zatječemo i u filozofskom i u religijskom diskursu.¹

Biblijska Knjiga Postanka u svom drugom izvještaju o stvaranju pripovijeda kako je Bog zasadio vrt na istoku, u Edenu, i u nj smjestio čovjeka stvorena na vlastitu sliku i priliku (Post 2,8) naloživši mu "da ga obrađuje i čuva" (Post 2,15). Smisao teksta je sasvim jasan: poslušati svome Tvorcu čovjek treba radeći na zemlji biti prijatelj prirode i njezin čuvar. Ali pokazavši se neposlušnim taj Božji stvor – čovjek bi "istjeran iz edenskoga vrta da obrađuje zemlju iz koje je i uzet" (Post 3,23).

Neposlus kida veze s Bogom, a kao posljedica svega čovjeku ostaju znoj i suze te nostalgija za prvobitnim stanjem, za idilom iskona. Možda je to razlog da danas u teško narušenom odnosu čovjek – priroda, ljudsko biće

čezne za nekim "kutkom" u kojem bi mogao iznova oživjeti ugođaj "edenskog vrta." Odatle vjerojatno i pojava proglašenja Nacionalnih parkova diljem svijeta, koji djelomice omogućuje povratak toj prvobitnoj harmoniji i sretnoj simbiozi čovjeka i prirode. Možda je to pokušaj obnove sklada koji je na samom početku narušen pa od tada kroz vjekove slabi svijest da je priroda Božje djelo i predragocjen dar. Njezin upravitelj i čuvar s vremenom je postajao sve okrutniji gospodar koji ju je sve više podčinjavao svojim egoističkim prohtjevima, danas oboružan takvim "tehnikama" da je sposoban uništiti cijele ekosustave. Tako se obistinjuje da čovjek nije samo homicidan i genocidan, nego i bratocidan jer ubija braću, etnocidan jer ubija i kulture i rase, ekocidan jer ubija ekosustave, biocidan jer razara život, a na koncu i genocidan jer ubija zemlju.²

Zbog takva odnosa svake godine ubrzanim ritmom nestaju određene životinjske i biljne vrste, čak cijele prašume

sa svojim biološkim bogatstvom; kao posljedica nekontroliranog procesa industrijalizacije na pomolu su neuobičajena zatopljenja i kisele kiše koje zagađuju prehrambene proizvode i uzrokuju razne bolesti... Stanje je takvo da zahtjeva zauzetost svijui i to ne samo na nacionalnoj, nego i na međunarodnoj razini. Jer i nad čovječanstvom kao i nad biljkama, životinjama i pticama, i zrakom i zvijezdama i nad cijelim kozmosom nadvila se prijetnja nestanka.³

Stoga premda mi franjevci nismo stručnjaci za ekološke probleme, ipak vjekovima gajimo duhovnost u kojoj je naglašena vizija poštovanja svega stvorenoga te kao takvi možemo pomoći u rješavanju ekoloških problema.⁴ Štoviše, danas je sve snažnija ideja o nužnosti suradnje između znanosti i vjere (usp. Ivan Pavao II, Fides et Ratio) kako bi umne i duhovne sposobnosti obogatile zajedničke napore u promicanju i očuvanju stvorenoga.

Uostalom, ne mali broj znanstvenika u svojim je istraživanjima došao do svoga Tvorca. Fra Božo Vuco piše da

1 U tome se osobito isticala stoička škola kao i sve primitivnije civilizacije gdje svjetovna misao nije odvojena od religijske. Zanimljiv je primjer iz 1854. godine kada je predsjednik Sjedinjenih Američkih Država htio od Indijanaca otkupiti veliki prostor, a njima za zemlju obećao rezervat. Poglavlac Seattlea najprije se čudio kako se može kupiti ili prodati nebo i toplina zemlje. Takvo što sasvim nam je strano. Mi ne posjedujemo svježinu zraka i bistrinu vode pa kako ih onda možete kupiti. Potom, znajući da će morati popustiti pred bijelačkom gladi za zemljom pristaje postavivši ove uvjete:

- Ako vam prodamo zemlju, morate poštivati vodu. Morate učiti svoju djecu da su rijeke naša, a i vaša braća.

- Ako vam prodamo zemlju, morate cijeniti zrak. To je najveće blago crvenoga čovjeka. Sve živo dijeli isti dah – životinja, drvo, čovjek.

- Ako vam prodamo zemlju, bijeli se čovjek mora ophoditi prema životinjama ovoga kraja kao prema svojoj braći. Što je čovjek bez životinja? Kad bi životinja nestalo, čovjek bi umro od velike usamljenosti duha.

- Ako vam prodamo zemlju, morate učiti svoju djecu da nam je zemlja mati. Pljuje li čovjek na zemlju, pljuje na sebe sama. Zemlja ne pripada čovjeku. Čovjek pripada zemlji. Sve je u međusobnoj vezi kao što je porodica sjedinjena krvlju. Prilajte samo svoj ležaj i jedne će te se noći ugušiti u vlastitom izmetu. (usp. S. Težak – Z. Klinčić: Hrvatski jezik 7, Školska knjiga, Zagreb 1998., 71).

2 Usp. L. Boff - N. Van Si. Sorella madre terra, Roma 1996., 12.

3 Usp. isto., 14-15.

4 Usp. C. Finnegan, "Pravda, mir i skrb za sve stvoreno u evangelizaciji i formaciji", U službi mira, Split, 2001., 32.

u 97% slučajeva prirodoslovci u 19. stoljeću javno i otvoreno priznavahu Boga.⁵ Naime, većina proučavatelja tajna prirode i života spontano dolaze do Boga jer "priroda jasno i glasno govori o premudrom i svemogućem Bogu."⁶

Citirajući Maksa Plancka navodi kako je "on u broju ostalih velikih fizičara, koji su priznavali da među vjerom i prirodnim znanostima nema nikakve nesloge, nego da su velike prijateljice, jer vjera i prirodne znanosti svojim posebnim putovima vode k istome Bogu i Njega propovijedaju."⁷ Dakle, većina onih koji se posvetiše znanosti kao i onih koji se predadoše vjeri makar različitim putovima dođoše do Boga. Svojedobno sveti se Bonaventura ovako izrazio: "Zaista je slijep, tko nije prosvjetljen sjajem stvorenih stvari; koga ne bude glasovi prirode, gluh je; tko zadivljen čudom prirode ne hvali Boga, taj je nijem; koga ovi signali u svijetu ne upućuju na Boga, glup je. Otvori stoga svoje oči, prikloni im svoje duhovno uho, razveži svoj jezik i otvori svoje srce da bi u svim stvorenjima otkrio svoga Boga, da bi ga čuo, hvalio, ljubio...da se ne bi čitav krug zemaljski podigao protiv tebe!"⁸

Ovaj veliki franjevački teolog i mistik dijeli viziju sa svojim duhovnim ocem sv. Franjom: "Svako stvorenje je riječ Božja, jer govori o Bogu."⁹ Zapravo "cijeli kozmos tvori stepenice kojima se stiže do Boga."¹⁰ Dakako, potrebne su još poniznost i molitva da bi se ostvarilo uzdignuće Bogu. Dakle, na tragu sv. Franje, sv. Bonaventura vidi svijet kao skup skladnih odnosa između stvorenja, kojima je isti izvor u Ocu, Bogu Stvoritelju pa su stoga braća i sestre. U tim odnosima se nalazi i čovjek kao kruna stvaranja koji u sebi, kao dio svega, nosi cijeli kozmos. Njegovo je "naravno" okruženje priroda, to je njegov dom i njegova domovina. Tu prirodu treba gledati otvorenim očima pa i pomoću tehničkih pomagala. Jer poznavanje prirode čovjeka oplemenjuje, otvara ga drugim bićima; on postaje čovjek koji ljubi i koji uspostavlja odnos prema Tvorcu svega stvorenoga. Međutim, moderni se čovjek ne umije diviti – kontemplirati nego samo hrli kako bi što više proizvodio i stekao. Njega ništa ne oduševljava jer za to vremena nema.

Čovjek bi u prirodi trebao živjeti kao u svojoj kući, u njoj nalaziti psiho-fizički sklad kao "naravno" stanje. Nema dakle

suprotstavljenosti između pojedinačnog i univerzalnog, niti između čovjeka i prirode... Priroda je čovjekova majka i odgojiteljica. Cvijet koji se otvara suncu, stablo koje raste u noći prizivlje u čovjeku osjećaje nevinosti i čistoće prvog stvaranja, na "svijet bez zloće" i podsjeća ga na prvenstvo biti nad imati.¹¹

Nažalost, danas je došlo do "razvoda" čovjeka s prirodom pa kod većine zemljinih stanovnika valja iznova graditi svijest o nužnosti globalne solidarnosti s njom. Ako smo do sada nad prirodom bili superiorni, ako smo je podčinjavali i nad njom nerazborito gospodarili ostvarujući ekonomski razvoj na njezinu štetu, danas više nego ikada moramo s njom razvijati suživot u kojem će sva bića na čelu s čovjekom međusobno biti kao "braća i sestre koji imaju isti kozmički korijen, koji imaju istu sudbinu, koji putuju zajedno, u skladu s prirodom."¹² Valja nam, dakle, u sebi i među sobom razvijati divljenje tj. Izgublenu kontemplaciju nad stvorenim kao Božjim djelom te se, kao oni koji su svjesni da su izišli iz istog izvora, tom se izvoru (Bogu) i usmjeriti. Valja nam se pobratimiti i kročiti istim putem kojim je nekoć – prije 800 godina stupao sv.

5 B. Vuco, Jezik današnjih američkih prirodoslovaca, Makarska, 1966. – Predgovor

6 B. Vuco, O komu nam govori priroda, Makarska, 1968, 173.

7 B. Vuco, isto, 120.

8 S. Bonaventura, Itinerario della mente in Dio, La Verna, 1987., 37-39.

9 LegM 9, 1.

10 S. Bonaventura, isto, 17. Među stvarima koje nas vode Bogu "neke su sjene, neke su slike; neke su tjelesne, neke su duhovne, vječni i transcendetni, moramo, prije svega poći od tjelesne stvari, vremenskih i onih koji su izvan nas; u njima se nalaze tragovi Božji. Tako se ide Bogu. Zatim trebamo ući u same sebe, a to znači ući u istinu Božju, da bi se uzdigli do Vječnoga i prvog Počela, uživajući u iskustvu Boga dajući hvalu njegovu veličanstvu." (isto, 17-19)

11 Usp. A. Van Si, nav., 50-51.

12 Usp. isto, 24.

Franjo Asiški, arhetip nove kulture i nužnih novih odnosa.

Sv. Franjo i kozmičko bratstvo

Prvi životopisac sv. Franje Asiškoga, Toma Čelanski napisao: "Činilo se da je on novi čovjek, čovjek nadolazećega doba."¹³ Doista, kao da je bio čovjek koji je "prerano procvao, darovavši nam bljesak humanosti koja želi procvati u svakome od nas."¹⁴ Njegov način postojanja u svijetu poseban je dar i nama i svijetu. Riječ je o nazočnosti, o načinu bivovanja i djelovanja koje je duboko ljudsko, ali i evanđeosko i kozmičko. Franji svaka stvar govori o Bogu i upućuje k Bogu. Kozmos u svom jedinstvu kao i u svojoj različitosti jest sakrament Boga, to su stube koje nas vode Bogu.¹⁵ Cijeli svijet je sjena, dio, trag, pisana knjiga "o Bogu, piše Franjin duhovni sin sveti Bonaventura.¹⁶ Zato se Franjo prema svim stvorenjima odnosio kao prema Božjem daru, svima je bio brat.

Sa svim što jest i što živi Franju je vezivalo bratsko zajedništvo. Za njega svako ljudsko biće i svaka stvar ima svoju unutarnju vrijednost, svoju "individualnost" koju

Čikola - stari most kod Drniša

valja poštovati i ljubiti.

Stijene, stabla, ptice nebeske, crvi zemaljski, gubavci i prosjaci sa ulica...sve su to Božja stvorenja i sva imaju svoje mjesto i ulogu u ukupnosti bića i nijedno od njih ne pripada potpuno nama niti našoj dominaciji. Ljubiti Boga i ljubiti Božja djela za Franju bijaše isto.

U njegovoj integralnoj viziji cijeli univerzum je jedna velika obitelj.

Bratstvo je cilj za kojim Franjo teži. "On je prvi zakonodavac koji je svoju skupinu nazvao riječju fraternitas(9 puta) kao da mu već postojeće istoznačnice ordo ili religio, koje je nekoliko puta upotrijebio, nisu bile dovoljne da izrazi vlastita svojstva zajednice koju je okupilo evanđelje."¹⁷

To je bratstvo u kojem nitko

nikomu nije nadređen (RegNB 5.9), u kojemu je ideal biti slugom svima (1EpFid 47). Pri tom je poštivanje jedinstvenosti osobe u međusobnoj različitosti temelj izgradnje bratstva. Možemo samo zamišljati kakav je to prevrat bio za feudalni sustav vazalske potčinjenosti (i u društvu i u Crkvi) te što je značilo promicanje ovakvog odnosa.

Sveopće bratstvo u kojemu se, slijedeći Krista, postaje bratom sviju naročito onih koji su najslabiji i najsiriromašnijih, zapravo je novi oblik nazočnosti u svijetu, novi oblik postojanja i djelovanja, novi oblik gradnje mostova između ljudi, skupina, država pa i između kršćanstva i ostalih religija.¹⁸ Žudnja za sveopćim bratstvom, da sve bude obavljeno u Kristu, nukalo ga je na sveopću ljubav prema svim stvorenjima od običnoga crva pa do brata čovjeka. Postojao je univerzalni brat, potpuno slobodan povezan istinski sa Božjim djelom, sa svim stvorenjima, unoseći mir

13 1 Cel 82

14 E. Leclerc, „Franjevačka nazočnost u svijetu“, U službi mira, Split 2001, 1.

15 Usp. 2 Cel 165; LegM9,1.

16 Usp. Collationesin Hexaemeron 12, 14.

17 T. Matura, Franjo na drugi način, Zagreb, 2003, 173.

18 Usp. E. Leclerc, „Franjevačka nazočnost u svijetu“, U službi mira, Split 2001, 13-21.

19 Usp. S. Ottenbreit, „Identita e diversita“, Vita minorum LXXIV (2003) 6, 104.

između čovjeka i prirode.

To što je Franjo nekada živio u franjevačkom je zakonodavstvu ovako označeno: "Red Manje Braće, koji je sv. Franjo osnovao, jest Bratstvo..." (GK&1), a njegovi sljedbenici trebaju živjeti bratsko zajedništvo, "...najavljujući Evanđelje svemu svijetu, propovijedajući svim ljudima pomirenje, mir i pravdu i pokazujući najveći oblik poštovanja prema stvorenome" (GK 1,&2). Ovo "pokazujući najveći oblik poštovanja prema stvorenome", što se doživljava kao višestoljetna baština Franjevačkog Reda, dodano je na Generalnom Kapitulu Franjevačkog Reda u Asizu 2003. Dakle, Red je bratstvo. Ako smo Bratstvo, znači da nismo Zajednica. Ili još bolje rečeno, bratstvo je viši oblik suživota i bivovanja, gdje na prvom mjestu nije institucija, nego osoba brata, nije uniformiranost nego pluralizam bratskog zajedništva, nije efikasnost nego suodgovorna vjernost Evanđelju.¹⁹

Hvalospjev stvorenja (Pjesma bratu Suncu)

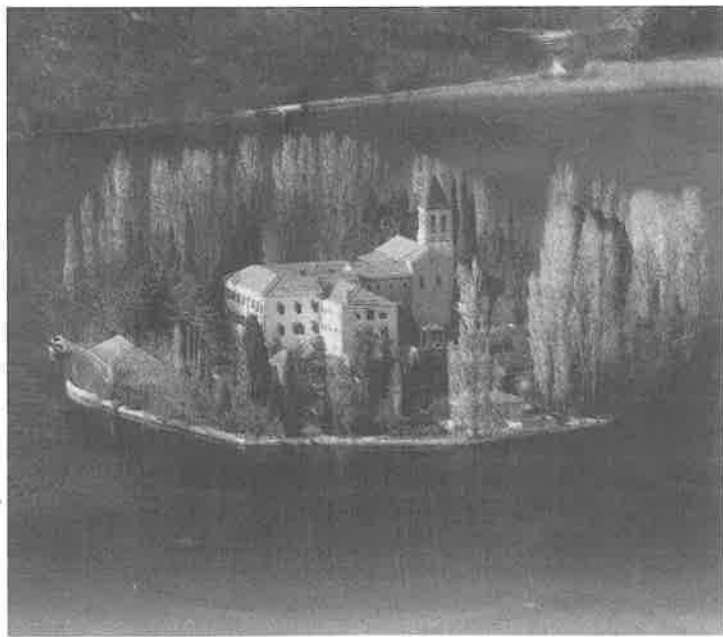
Životopisci i razni kroničari osobito ističu kako je Franjo ljubio sva stvorenja i kako je sve zvao braćom i sestrama, ali

isto tako napominju kako su ta ista stvorenja gajila ljubav prema svetom Franji²⁰ "Mi koji smo s njim boravili, promatrali smo ga kako se u svojoj unutrašnjosti i izvana uvijek veseli svim stvorovima. Doticao ih je i rado promatrao te se činilo kao da mu srce ne boravi na zemlji nego na nebu."²¹ S neukrotivim gubijskim vukom, koji nanosi mnogo štete i kojega se svi stanovnici Gubija boje Franjo sklapa mir. Uljudni ga sokol svako jutro budi na molitvu, lastavice ga svečarskim pjevom dočekuju na La Verni, a sestre ševe, iako se spustio suton koji one ne vole, dok je sveti Franjo umirao na krovu kuće cvrkutaše izražavajući tako

radost što se Franjo približio vječnoj slavi ili žalopjeći što sinovi ostaju bez svog oca ili brata.²²

Taj dio kozmičke cjeline – stvorenja toliko je ljubio da su mu stvorenja uzvraćala ljubavlju. Ljubav na ljubav. Sve je pozivao da svome Tvorcu iskažu hvalu kao da su razumni. "Tako je netaknutom čistoćom opominjao na božansku ljubav i poticao na radost pobožnosti: usjeve i vinograde, kamenje, šume i svu ljepotu polja, vodene izvore i zelenilo vrtova, zemlju i vatru, zrak i vjetar."²³

Malo prije nego će završiti tijekom ovozemaljskog hoda, Franjo kojem je bliska biblijska tradicija, a posebice psalmi,

Visovac - lijep je i kad sniva zimski san

20 „U tom bratskom zajedništvu sa stvorenjima, velika ljubav prema životu srodna je i pretače se u ljubav Boga prema svom djelu. Od toga potječe Franjino poštovanje svega postojećeg. Svojoj braći koja sijeku drvo za ogrjev on savjetuje da ne ostavljaju pustoš za sobom, već da dopuste životu da nanovo proklija. On osuđuje ljudsku pohlepu koja zloupotrebljava zemlju i živa bića. Koliko je samo puta oslobodio životinje zarobljene bez razloga ?!“ (E. Leclerc, nav., 20).

21 G. Montorsi, nav., 337.

22 Usp. isto, 339 – 341.

23 Isto, 337.

24 E. Leclerc, nav. 20.

*Uzvišeni, svemogući, dobri Bože,
 Tebi, pripada hvala i slava,
 čast i svaki blagoslov.
 Samo tebi, Svevišnji, pripadaju,
 a nijedan čovjek nije dostojan da te spomene.
 Neka te, Bože moj, hvale svi stvorovi,
 napose gospodin brat sunce,
 jer sunce je dan i ono nam daje svjetlo.
 Ono je lijepo i bljeska velikim sjajem.
 Ono, Svevišnji, nosi tvoju sliku.
 Neka te hvale, Bože moj,
 brat mjesec i sestre zvijezde,
 kojima podari sjaj, ljepotu i mjesto na nebu.
 Neka te, Bože moj, hvali brat vjetar i zrak
 za vedra i oblačna i svakog vremena,
 kojim izražavaš svoja stvorenja.
 Neka te hvali, Bože moj,
 sestra voda, koja je tako potrebita i ponizna, dragocjena i čista.
 Neka te, Bože moj, hvali sestra vatra,
 kojom rasvjetljuješ noć,
 koja je tako lijepa i vesela, čila i jaka.
 Neka te, Bože moj, hvali naša majka zemlja,
 koja nas hrani i uzdržava,
 koja proizvodi mnogovrsne plodove, šareno cvijeće i trave.
 Neka te hvale, Bože moj,
 Oni što praštaju iz ljubavi prema tebi,
 što trpe slabosti i patnje.
 Blago svima što ustraju u miru,
 jer ti ćeš ih, Svevišnji, okruniti.
 Neka te hvale, Bože moj,
 naša sestra tjelesna smrt,
 kojoj nitko ne može izmaći.
 Jao onima što umiru u teškim grijesima !
 Blago onima što se nadu u tvojoj svetoj volji,
 jer im druga smrt neće nauditi.
 Hvalite Boga mogega i uzvisujte ga
 i zahvaljujte i služite mu u svojoj poniznosti!*

izriče pohvale Bogu. Taj je hvalospjev "izraz razbuktale hvale Boga. Maleni siromašak zahvaljuje Stvoritelju za sva Njegova stvorenja. Te pohvale sadrže blještavilo sunca, milu jasnoću zvijezda, krila vjetra, poniznost i čistoću vode, žar ognja i strpljivost zemlje. U njima se slavi ljepota svijeta."²⁴

Premda gotovo slijep, boraveći u čeliji od trstike nastanjennoj miševima koji mu remetiše noćni mir, ne podnoseći svjetlo, trpeći boli kako u očima tako i u drugim dijelovima tijela (cf. LP 43: 1591) prosvijetljena i vedra duha sročio je pohvale Gospodinu na slavu, a nama na utjehu i pouku.

Od brata sunca koje znači život pa do smrti koja znači prijelaz u novi život sve je viđeno kao cjelina, kao bratsko kozmičko zajedništvo i sve je povezano da se uključi u jedinstven poklik hvale Stvoritelju.

Franjina se ljubav razlijeva na sva stvorenja bilo živa ili neživa. Pčelama bi zimi davao meda i vina da ne izginu, oslobađao bi ulovljene kuniće i ribe, cvrčka bi pozivao da Gospodina hvali, a posebnu je pažnju iskazivao jaganjcima jer je sam Isus, zbog svoje poniznosti često uspoređivan s janjetom. Zato Franjo daje svoj plašt u zamjenu za janje kako bi ga oslobodio klanja. Isto čini i sa grlicama, a ševe posebno voli jer imaju kapu poput redovničke kapuce i jer leteći hvale Gospodina kao dobri redovnici, a perje koje imaju slično je boji zemlje što treba biti poticaj redovnicima kako se trebaju oblačiti noseći odjeću izbljedjele, a ne mekušaste boje.²⁵

No, Franjo nije takav samo prema živim, nego i prema neživim stvorenjima. Sa strahopoštovanjem hoda po stijeni jer je On – Isus nazvan ugaonim i zaglavnim kamenom – stijenom. Ne dozvoljava da se stablo dokraja posiječe kako bi opet mogle izbiti mladice, a i vrt ne obrađuje cijeli kako bi moglo niknuti i rasti sve ono što samoniklo raste te potiče braću da zasade mnogovrsnog cvijeća, kako bi sve one koji ga budu gledali poticalo da izriču hvale Bogu.

²⁵ Usp. G. Montorsi, "Franjo Asiški učitelj života", Brat Franjo, Zagreb 2002., 334 – 336.

Budući da smo bez svjetla slijepci, posebnom je ljubavlju ljubio sunce i oganj jer nam Bog po njima rasvjetljuje i dan i noć. Osobitu je naklonost pokazivao prema bratu ognju kojemu se trajno divio i kojega je prije operacije očiju u Fontecolombu molio da mu bude blag. Isto tako njegova je ljubav bila usmjerena na sestru vodu kojom se po krštenju čisti prljavština duše pa će zato i kad pere ruke paziti da ne gazi tamo gdje voda otječe.

Zaista, takav odnos može imati samo onaj koji je duboko uronio u Boga i u otajstvo Njegova djela- stvaranja.

Iz ovog kratkog prikaza koji nam pomaže da shvatimo odnose sv. Franje sa stvorenjima i stvorenja s njim moglo bi se reći da ti odnosi prizivaju idilu edenskog vrta u kojem se živjelo univerzalno bratstvo na hvalu svome Stvoritelju ...

Franjina braća u Gospinu perivoju

Trodimenzijska franjevačka teološka nit Bog - čovjek - priroda još od vremena sv. Franje (Trogir 1214) proteže se i na našim prostorima, gdje njegovi duhovni sinovi ustrajno promipromiču duhovnost Serafskoga Oca. Možda je taj franjevačko - teološki "trokut" i nije nigdje tako intenzivno živio kao u Gospinu perivoju na Visovcu koji franjevci nastaniše ponekima u 15., a po

Pogled s Miljevačke ravnice na Visovačko jezero

nekima još u 13.stoljeću. Još od tih vremena život na Bijeloj stijeni (Lapis albus) u znaku je bratimljenja sa stvorenim. Visovac kao svojevrsni oltar u zagrljaju ljepotice rijeke ispleo je posebne niti odnosa s Bogom, s čovjekom i s prirodom. Tu se na osobit način Boga hvali, čovjeka susreće, a prirodu sa zahvalnošću njeguje.

Visovac – Gospin perivoj – sveti otok (Locus sanctus, Insula Mariana), kako se u literaturi²⁶ i u knjigama dojmova najčešće naziva, snagom svoje osobitosti privlačio je mnogobrojne hodočasnike, putnike i turiste te svojim skladom i mirom svakoga oduševljava.

Posebnom snagom privlači mnoga srca i kao „labud pliva nad površjem da bude vjernicima kaži putem. Okolni narod i danas reče:“ Visovac je na vodi znamenje.“ Visovac je sveto mjesto koje je Gospa odabrala. I čim putnici, hodočasnici ugledaju Visovac

prekrste se, pozdravljaju milostivu Gospu na Visovcu. Otud svim četirima stranama naziv "Pozdravljenje."²⁷

Bio je i ostao svojevrsna knjiga, otvorena svima iz koje se uči kako se, po uzoru na čovjeka iz Umbrije, na franjevački način živi i njeguje sklad između čovjeka i prirode.

Istančani franjevački duhovni osjećaj za Božju prisutnost po Njegovim stvorenjima na Visovcu je unaravljen franjevačkom odgoju, razmišljanju i djelovanju. U toj zipci serafina, Božji trubaduri (franjevci) ponosom oca i ljubavlju majke brižljivo odgajaju buduće naraštaje koji uz tri poznata zavjeta polažu i onaj četvrti: bratimljenje sa stvorenim. Tako već stoljećima, a poglavito nakon što je Visovac postao kuća novicijata (1568.) u zagrljaju mira i tišine, uronjeni u nauku i pjesmu, povezani krunicom i psalmima, pod zaštitom Gospe đačke – Gospe Visovačke- raste novi

²⁶ K. Balić, Gospin perivoj, Šibenik 1931. VII.

²⁷ Usp. K. Balić, isto, 11.

franjevački izdanak. Tu se uči franjevačka "abeceda" odnosa: Bog – čovjek – priroda.

Tako je od hridi otočić izrastao do "jedinstvenog florističko – hortikulturnog spomenika"²⁸ koji je obilježen radom i ljubavlju prema prirodi. Svi naraštaji novaka u toj školi bratimljenja postadoše dijelom kozmičkoga bratstva za kojim je toliko žudio njihov utemeljitelj i Otac sv. Franjo Asiški. Od rukoveti saša (trstike) koji je u počecima obavijao hrid (Bijelu stijenu) do zabilježenih "195 biljnih svojti iz 167 rodova i 75 porodica" "govori o konkretnosti franjevačke škole na Visovcu koja uz redoviti odgoj i izobrazbu posebnu ljubav gaji prema raznovrsnom bilju i svetopisamskim biljnim vrstama."²⁹

Početkom prošloga stoljeća naš povjesničar fra Petar Krstitelj Bačić zapisa. "Posadjeni su bori, cimprsi, druga pitoma stabla uokolo, a mnogi jablani čine krunu uokolo Visovca. Tugaljike (salice piangente) posadjene uz vodu jako ugodan utisak čine, gledajući na Visovac sa strana Stinica, Bilog briga i Remetića. Vrt je lijepo držan i jedan i drugi. Gospin vrtlić kod velike gusterne iza crkve pun je ružica, cvijeća. Odatle beru cvijeće za crkvu i oltare, mladež u novicijatu. U uglu pod gustom s jedne i druge strane vrtlići su trokutni puni

lijepih stablika i cvijeća. Osobito je krasan urešen Visovac u proljeće, kada je sve u razcvatu, cvijeća puno svuda, leander u gizdi i mirisu. Dragi Visovče, dragi i milo moje "milje i omilje", ti sveto mjesto, "na vodi znamenje", samotni stane slugu Božjih, redovnika svetoga Frane."³⁰

Dok biranim riječima govori o uzornom životu braće franjevaca na Visovcu i ljepoti Visovca, isti pisac nabraja i neke konkretne pohvale pa tako: godine 1928. posađeno je mnogo voćaka koje su donesene iz Vrane po Stinicama, Kuželju i Kopljači. Godine 1929. zasađeno je 7000 loza na Remetiću, oko 5000 borića na Biloj glavici između Čemerca i Kopljače, a u Čemercu i Kopljači preko 600 jablanova. Na Remetiću je posađeno 101 komad maslina, u Kopljači 44, a na Stinicama 71.³¹

Međutim dok su braća franjevci sadili i gradili, uvijek je bilo i onih koji su nasrtali na taj svijet trudoljubive braće htijući narušiti sklad u stvorenome. Mlečani su, piše naš fra Petar posjekli mnoštvo stabala od Velebita do Prologa i zabili u lagunsko blato u Veneciji.³²

Fratri tijekom stoljeća vode parnice protiv pojedinaca koji ulaze u samostanske posjede i sijeku razna stabla dok oni koji imaju dvije krušne peći, jednu za samostansku obitelj, a drugu

za sirotinju i prolaznike u kojoj se pekla „begovica“, nikada ne sijeku stabla nego samo smreku za potrebno pečenje kruha. Bilo je trenutaka kad nisu mogli ništa učiniti kao primjerice za vrijeme komunizma kada su (1953.) drugovi na Kuželju posjekli masline i dobar dio hrasta međunca (isto bi se ponovilo i za vrijeme domovinskog rata da nije bilo budnog oka visovačkih franjevaca). Tih zlih godina bila je smišljena i izgradnja hidroelektrane što bi za posljedicu imalo potop Visovca i svih pitomih predivnih uvala i malih polja koja su sirotinjskom narodu značila život. Protiv te zle političke odluke, a u obranu krške ljepotice ustali su intelektualci na čelu s dr. Milanom Prelogom pa su razbor i ljubav prema ljepoti pobjedili uskogrudnost i zloću.³³

Iz navedenog se može zaključiti kako je Park bio i prije Parka: kako je postojao osjećaj, poštivanje i pregnuće za lijepim i skladnim, kako su se za sadašnji Park stoljećima vodile bitke bilo protiv vlastite lijenosti i koristoljubive kratkovidnosti, bilo protiv tuđih nemilosrdnih sebičnih posezanja. Srce tog Parka koje je stvaralo posebne odnose bio je otočić Visovac – u svijesti i tradiciji veliko i sveto tlo. Na samu pomisao da je tu ona – Gospa Visovačka i da u njenoj

28 M. E. Šolić – G. Lukač, „Prilog poznavanju viših biljaka otoka Visovca“, Visovački zbornik, 1997., 407.

29 E. Šolić – G. Lukač, nav. dj., str 407; 420 – 421.

30 Fra P. K. Bačić, Kratka povijest Franjevačkog Samostana Visovca na rijeci Krki, Godine Gosp. 1917- 1919.,

263 – rukopis u Arhivu samostana Visovac

31 fra P. K. Bačić, isto, str 536.

32 Usp. P. K. Bačić, Jadranska Vila, II (1929) 7, 105.

Visovac se kupu u Krki i suncu

svijet iz kojega je Bog odavno protjeran na mjesta poput ovoga. Tješi me to da se dio mene zapetljao u mrežu ljepote Božjeg stvaranja. Odronio se komad srca i ostao ležati na sivom kamenu milovan sjenkom maslina i uspavljivan pjevom ljepotice Krke. A duša se poput nemirnog djeteta u majčinim rukama otima i vraća na taj otok u zagrljaj Gospe Visovačke čeznući da u njemu usne daleko od naše ljudske bijede.“³⁴

kući borave, uče i mole mladi fratri i da se u tu kuću dolazi kao u vlastitu u čovjeku stvara osjećaj spokoja, divljenja i sigurnosti. Da bi se proniknulo taj perivoj u Parku u nj treba doći otvorena i dobrohotna srca. Tu se dodiruje zavičajno i univerzalno, vremenito i beskrajno, zemaljsko i nebesko; tu priroda na osobit način govori o svome Stvorcu što uostalom čini duž cijelog toka naše krške ljepotice - Krke.

Ilustrativno je iskustvo jednog mladog bratra iz Bosne koji je prvi put došao na Visovac da sa svojim kolegama kroz mjesec dana pripravlja za svečane zavjete.

Svoj je doživljaj ovako opisao: “Možda sam na početku na neki način sažaljavao ljude koji su živjeli na Visovcu kao osuđenike na vječnu opsadu divljine koja ih okružuje. A sada sam počeo sažalijevati nas koji odlazimo u

Sažetak

Dobromisleći su ljudi davno spoznali organsku povezanost svih bića u prirodi.

Tu se intuicija nalazi osobito u stoičkim i raznim pjesničkim tekstovima, a biblijsko – kršćanska tradicija naviješta da je svemu izvor i uvir u Bogu; iz njega je sve poteklo i njemu će se sve vratiti. Poseban položaj i uloga u svijetu stvorenoga, po Božjem naumu, pripadala je čovjeku, kruni njegova stvaranja. Nažalost, čovjekovo bivanje i djelovanje prečesto obilježava sebičnost i zloraba što je dovelo do zabrinjavajućeg stupnja nesklada i ugroženosti svijeta u kojem živi; štoviše, nerazumnim iskorištavanjem u pitanje dovodi i vlastiti opstanak.

Kao oporba i korektiv takva odnosa stoljetna je franjevačka duhovnost u čijoj su viziji sva pa i neživa stvorenja vrijedna divljenja i poštovanja; ona su braća i sestre, izraz Božje veličine i mudrosti te put prema Bogu. U duhu svog osnivača sv. Franje i na hrvatskom tlu franjevaštvo je izgrađivalo i danas stvara optiku i odnos odgovornog suživota u uzajamnom poštivanju i obogaćivanju čovjeka i povjerenog mu svijeta.

Dr. Fr. Šime Samac

³³Usp. Krka i problemi njezine zaštite; mišljenja, podaci i dokumenti, Konzervatorski zavod NR Hrvatske, Odjel za zaštitu prirodnih rijetkosti, Zagreb, kolovoz 1953.

³⁴M. Jurešić, „Oltar na jezeru“, Bilten Franjevačke teologije – Sarajevo, XVII (1999/ 2000.) 2, 245.

Pišu župljani Majka

(sjećanja na 15. god. bijega s Miljevaca)

Noć je tiha, puna strepnje,
glas do glasa zatalasa,
da se nešto čudno sprema;
Skupilo se mnogo žena.

Pročulo se navelike:
Prominjani svi odlaze.
Uzet dicu, nema druge,
put pod noge s mnogo tuge.

Povest dida i babu triba.
Ante viče: Kud sa njima?
Nije četnicim za virovat!
Suprug veli: Ja ću ostat.

U koloni niz Čikolu
vijugavom starom cestom,
žure žene sve po mraku,
po dvoj dice u naramku.

Zaostaše starci doli,
Brina j' teška noga boli.
Priko brda s puno dice
do Goriša i Brnjice.

Nema puta priko brine,
pa niz pisak neko klizne.
Ivan viče: Osta deka!
Pusti deku, vodi seku!

Marko gleda, nema dida!
Babe nema, zaostala.
Pita majku: Čaća di je?
Niz obraze size lije.

Osta j' gori s puškom, sine,
nemam snage, reče ona.
U naramku s dvoje dice
poče klizat niz litice.

Druga žena spušta dite:
Možeš ići, ti si veći,
pa uzima njenu ćerku.
Možeš pješke, reče Jerku.

U Gorišu dočekaše,
dobri ljudi, nude sebe.
Daju čaja, daci mlika.
U autobus!, nasta vika.

Na Gospu od Milosti u Drinovcima

Kuda dalje, nitko ne zna.
Bus za busom, sve odvaža.
Teško im se opet rastat:
Kad ćemo se opet sastat?

I odoše tako redom
od Makarske sve do Istre.
Nekoliko dana muka
da se nađu oni skupa.

Tad na svoje krhko pleće
mlada neva brime meće.
Triba dicu svu nahranit,
babu i dida triba pazit.

Lonce nosa uza stube.
Slabe noge dida ima,
babi tabletu mora dati,
dosta toga kupovati.

Na vratima netko kucne,
dida pita: Ko je sada?
Ovo j', dide, moje srce,
došlo srce s bojišnice.

Mužu vreli cjelov daje,
sve to tako dugo traje.
Žmirka dida pa se smije,
gleda babu veselije.

Nije babi ni do čega,
kroz ponistru samo gleda.

Ova hrana njoj ne paše,
pa se lonca svog sićaše.

Teletina, janjetina, kisel
kupus
prasetina, prisni kupus
bravetina,
stari pršut, koštradina.
I bevanda moja fina.

Ode samo prisna riža.
K vragu više marmelada!
Da je meni ubiti "Gada"
ne b' žalila umrit sada.

Loše vijesti s bojišnice
mladoj nevi para srce.
Može trevit ta granata
njelog muža ili brata.

Ona j' sve od sebe dala
i sve što je tad imala:
Dušu, snagu, pamet, srce
za dobrobit svoje dice.

Grčila je oko vrata
i supruga i svog brata;
starijega i nejaka:
Svima j' ona bila majka.

Ilija Galić

Uživanje

Na vrh strane dođem sisti,
Tad o tebi počnem maštati.
Nikad od tebe ne bi odlazio,
Ti znaš da sam te zavolio.
Kad dođem tebi, Čikolo,
Ja slavim tvoje stvaranje i udvaranje.
Svako spuštanje k tebi:
Ja se preporodim u sebi.
Iz tvoje doline ja gledam katedrale
Što se spuštaju s vrha strane
Na korito tvoje drage.
A grede strme tvoje:
Cvića na njima svake boje.
Oj Čikolo, ljepotice!, zove te more.
Zato dodite i izvolite,
Toj se rijeci poklonite!
Ona vas čeka u dolini hrvatskih plemića
Nelipića.
Tu je odmor za dušu, za sva bića.

Branko Šarac

Kruna od trnja

Vješto ispletena od poganskih ruku,
dodatno umnožava tvoju muku.
Moj Isuse, boli tvoje
ranjavaju i srce moje.

Oni koji krunu pletu
ranjavaju dušu svetu.
Posvud trnja bolnog ima,
to teško priznat je svima.

Oštro trnje jako boli,
dušu i tijelo strašno mori.
Izdržat boli takve treba,
snagu tražit od samog Neba.

Kapi krvi niz lice tvoje,
neka operu srce moje.
Želim srce imat čisto,
poput tvoga, skoro isto.

Oprosti Isuse, tvoj sluga moli:
Ne želim da te zbog mene boli.
Život moj ti ispuni,
oprosti i za moj trn u tvojoj kruni!
Ljiljana Galić

Ne zaboravite

Prijatelji moji iz ditiinjstva,
Šitite se svoga rodnom mista!
Naših crkvi i njihovih zvona
Što se čuju do Prominskih gora.
Dvije rijeke, naše lipotice,
Što protiču kroz strme litice:
Rijeka Krka i rijeka Čikola,
I Visovac na sredini vode,
Jedna drugu u zagrljaj vuku.
Spajaju se u Skradinskom buku.
Pišu povijest o našem kraju,
Miljevačkom rodnom zavičaju.
Branko Šarac

Nema do motike!

Hrvatskoj domovini

Lijepa si kao cvijeće,
kada te gledam pun sam sreće.
Draga si mi kao bajka
kao što je djeci majka.
Lijepa si ko pramaljeće,
kao lasta kad cvrkuće;
Ko pupoljak neprocvali,
kao slavuj raspjevani.
Iz njedara gledam tvoji
sve ti tako lijepo stoji.
Raskošna si preveć draga
u tebi je moja snaga.
Ostani mi tako čista,
neka tvoje lice blista.
Il' bez cvijeta il' u cvijetu
ti si meni sve na svijetu.

Šime Kulušić

Pisma čudotvornoj Gospi visovačkoj

Čudotvorna Gospe visovačka,
iz daleka Ti si doplovila,
na sri' vode crkvu sagradila;
dobro pamtim pričali su stari
da su Tebe pronašli ribari.

Na sri' vode svitlost ugledali;
Tebe da su našli u ševaru
na Glavici, s krunicom u ruci
svakome su oni besidili
lipšu divu da nisu vidili.

Na Stinice Tebe su privezli
i kapelu malu sagradili,
a kapela samo nešto tako;
nisu znali šta Ti hoćeš Majko!

Otila si čudo učiniti
na sri' vode crkvu sagraditi
nije tada lako bilo biti
nasrid vode crkvu sagraditi;
tad motorni čamci nisu bili
nego ručno, drvljadim veslali
sav mat'rijal tako privozili,
al si snage svima, Majko, dala
tu si svoju crkvu izabrala.

Lipo cviće i visoke gore
okitili Tvoje slavne dvore.
koje nisu ratovi srušili
nit valovi vode potopili!

Tvoja zvona daleko se čuju,
vodom, gredom glasno
odjekuju,
svako onaj tko Tebi dolazi
sva'k utjehu u Tebi nalazi!

Ti se vidiš iz sri' slapske strane
tamo se je zvalo Pozdravljanje.
od kamena ćulu nazidali
koju jesu klakom izbilili
da se znade di je Pozdravljanje.

Vridni stari išli u mlinice
žito crp'li iz svoje žitnice
kada dođu di je
Pozdravljanje,
za brnistru magare vezali
dok su Tebe, diko,
pozdravljali.
A živinče pod teretom čeka
dok bi pozdrav svoj Tebi
izreka.

Mladarija sad za to i ne zna
nema ni'ko da im o tom kaže,
a i puno ni briga ih nije;
svoju sriću traže u kafiću,
u duvanu i otrovnom piću.

Bogaćani i Donji Bristani
ovce svoje čuvali u strani,
tada satu nisu znali ime,
zvona Tvoja kazala im vrime;
zvoni podne, neko od njih
reče:
još ov'liko ima do doveče.

I ja sam Tè tamo pozdravljala,
ovce svoje u strani čuvala,
al' sad više tamo ne prolazim
drugi teren miljevački gazim.

Od nas ih je dosta i pomr'lo,
a šta nije to je postarilo,
o mladosti kako li nam prode,
ružna starost brzo li nam
dođe!

I još mi je jednom tamo proći
da ja vidim ćulu od kamena
koja j' bila klakom izbiljena,
da l' se za nju još išta i znade,
da l' se tamo i'ko zaustavlja,
da l' te onde još i'ko
pozdravlja?

O Marijo, ružo izabrana,
Božija Te izabrala ruka
svome Sinu za pričistu majku,
Ti si ruža kad snigovi kiju
i kad laste svoja gnjizda viju!

O Marijo, moja uspomeno,
sveti puti kud sam prolazila,
društvo moje Ti si meni bila,
sad na kraju Tebi lipa hvala
za sve ono što si meni dala;
sve milosti što si meni dala
u srcu sam svome zapisala!

Ana Lovrić

Procesija preko "Braštine"

Mirko Mirče Malenica

Miljevačka ravnic

Miljevačka lipa je ravnic.
Premda kamen i zelena smrika
zdrava su se tu rađala dica,
ne od jučer već od pamtivika.

Kako zdrava tako i pametna
velika je tu mladost stasala.
Darom Božjim radosna i sretna
duhom svojim nije posustala.

Miljevčani oduvijek su znali
od kuda su i kom pripadaju.
Običaje svoje njegovali,
svetom Petru i Pavlu klanjali.

Ranili su zorom i radili,
Visovačku Gospu pohodili.
Isusovo Ime su štovali
i uvijek se njime ponosili.

Takvi bili, takvi i ostali.
Kontinenta nema di ih nije,
rasuti su na sve strane svita.
Još se seli isto ki i prije,
ista srića svakome ne cvita.

Miljevačka ravnic je dala
i frataru i časnih sestara.
Do Zagreba i do plavog mora
učitelja, dobrih profesora,

Konobara, a i inženjera,
liječnika, pa i novinara,
i stručnjaka svakojih zanata:
Ovo hoću reći bez inata.

Branitelji domovine,
naša hrabra vojska mlada
ponos su nam od davnine,
za budućnost i za sada.
Budi im za uvijek hvala,
blagoslov im Gospa dala!

Kome nisu još poznati
mnogobrojni ti zanati?
Pođimo od Karalića
sve do sela Vukačića.

Sve zidari i tesari,
dobro plaćen posa stari.
Kad bi kuću praviti tija
to ti problem nije bija.

Opančari s Bogatića,
od Duila do Galica.
A ribara i mlinara
najviše je iz Bristana.

I majstora za samare
bilo je u zemanu stare.
Njih nažalost više nije
već ih crna zemlja krije.

Krenimo u Kaočine,
tu se svak o sebi brine.

Ne boje se tvrde stine
ni studeni sa Promine.

A za Ključ se isto znade
što novoga tu imade.
Oni liječe svoje boli
u stranama na Čikoli.

A Drinovci, što je s njima?
I tu nešto novog ima.
Kažu da se puno hvale,
ovo kažem radi šale.

Imaju se hvaliti čime,
Isusovo tu je Ime.
Ima tu još mnogo štošta:
tu je škola, tu je pošta.

Tu imaju i likara,
blizu fratra, matičara.
Eto sve sam spomenija
sa svima se našalija.

Kad bi nekog uvridija
nikakav bi čovik bija.
Opet ću se ja javiti
i pismom vas veseliti.

Svima želi sriće, zdravlja
i Mirče vas sve pozdravlja.

Mirko Mirče
Malenica

Da se ne zaboravi (1992.)

*Na tisuću i devet stotina
devedest i druga godina.
Dan od svibnja dvaest prvi biše
kad četnici kod nas doletiše.
Kad su dišli počеше pucati
i po selu pase ubijati.
Toga dana, ni manje ni više,
sedam pasa četnici ubiše.
Da nanesu zločina što više
toga dana kravu mi ubiše.
Odvedoše tele i jarčica,
jarčić slika Jove Raškovića.
Kao Jovo imao je bradu,
možda će ga držat za paradu?
Staviše ih u vojničkog FAP-a,
odvezoše preko Roškog slapa
u Varivode, Đevrske, Smrdelje.
Bile su im namjere i želje
opljačkati i sve pokupiti,
a kasnije kuće popaliti.
To su bili domaći četnici
zloglasnoga Mladića krvnici.*

*Odmetniče, živ majci ne bija,
zašto si nas pljačka i ubija?
Kaješ li se što si napravio,
sve Hrvate poklati si htio.
Manijače, Jovo Raškoviću,
vrag odnija tebi svaku sriću!
Kad si narod u rat uvukao
u Beograd ti si utekao.
Ti si, Jovo, često govorio
da si uvijek ti ugrožen bio.
Odmetniče, ti si moga znati:
ugroženi bili su Hrvati.
Imao si ti vilu i plažu
i na moru veliku garažu.
To je tebi sve Hrvatska dala,
ti bi treba za to reći: hvala!*

*Zašto ti to Srbija ne dade,
odmetniče, otrove i gade!
Moj narode, to je nemoguće
moraš bižat iz vlastite kuće.
U kući ih ne smiš dočekati
znaš da će te ubiti il zaklati.
Radili su tako bez razloga,
zato što se ne bojaše Boga.
Nisu tako radili Avari,
ni Mongoli, a niti Tātari.
Svakog dana i po više puta
dolaziše sa grupom auta.
Kada dođu odma zapućaju
zatim kuće sve redom pljačkaju.*

*Mislili su tako činit dalje,
al Hrvatska svoju vojsku šalje.
Taman prođe puni mjesec dana
opkoljeni bjehu sa svih strana.
Kad gardisti juriš učiniše,
utekoše, ne bilo ih više!
Na području sela Miljevača
ostaviše podosta mrtvaca.
Središe ih hrvatski vojnici:
Platili ste, prokleti četnici.
Odmetniče, sriće ne imao,
tko je tebe na Miljevce zvao.
Ništa tvoga na Miljevcim nije,
Miljevci su srce Kroacije!
Odmetniče, ti si mora znati
na Miljevcim da su sve Hrvati!
Srpski Čejo, živ majci ne bio
Hrvate si u crno zavio.
Zahvaljujuć sad Tudmanu Frani
za Hrvatsku sviču bolji dani.
Postigli smo mi svoju slobodu,
Bog da zdravlje hrvatskom narodu!*

*Ante Galić,
major iliti bojnič*

Zagoro moja

*Rič ti dajem zemljo moja
rič seljačku i svog roda:
Ognjište didovo i starina
bit će misto dičjeg smija.*

*Kad zapuše s Promine bura,
mišat će se na kominu pura.
Uz susak vina i divane znane,
ojkat će se ko u zemane.*

*Volim te Zagoro, volim do bola
smriku, doce, škrtu polja ...
U tebi restem, pupam i cvitam,
lipše su zime, lipša lita
eeee Zagoro moja!*

*Volim te Zagoro, tako mi Boga
kolivko ćaće i dida moga;
Jarugo bistra majčina mlika,
moj si ponos, moja dika
eeee Zagoro moja!*

Ante Skelin, Karalić

Brižna majka

ŠALE

Slijepac

Žena se upravo vratila iz crkve i priča mužu:

- Nakon mise ispred crkve je prozio jedan muškarac. Rekao je da je slijep i dala sam mu 20 kuna. Bojim se da nije slijepac već obični varalica.

- Zašto to misliš? - upita muž.

- Rekao mi je: Darujte nešto ubogom slijepcu, lijepa gospodo! - kaže žena.

- Ne trebaš sumnjati. Ako ti je tako rekao onda je sigurno slijep - zaključio muž.

Operacija

Bolesnik leži na operacijskom stolu. Liječnik ga umiruje riječima:

“Dobit ćete malo narkoze. Operacija Vas neće boljeti. Trajat će samo nekoliko minuta”.

Kad se bolesnik probudio otvori oči i začuđeno će: “Gospodine doktore, Vama je narasla brada! Zar sam toliko bio u nesvijesti?”

- “Kakav doktor? O čemu Vi govorite? Ja sam sveti Petar! “- odvrati bradati.

Razno

Maškare

Pred sam početak korizme, svake godine obilježimo dan kojemu su svrha smijeh i veselje; kao da ih se želimo zasititi da bismo lakše bez njih izdržali razdoblje do Uskrsa. To je dan kada ljudi prekrivaju svoje lice različitim maskama, nagrđuju ga ili uljepšavaju, pokušavajući barem jedan dan u životu biti netko drugi.

Zanimljiva je tvrdnja jednog našeg poznatog psihijatra koji kaže kako ljudi zapravo svaki dan na svoje lice stavljaju različite maske, a uvjereni su da je to njihovo pravo lice, dok se namaškarani opuste i tek tada budu ono što

Ova tvrdnja mogla bi nas navesti na razmišljanje o vlastitim maskama, o tome jesmo li ih uopće svjesni, koliko ih često stavljamo i koje su to maske uopće.

Zašto čovjek ima potrebu skrivati svoje pravo lice?

Mislim da je temeljni razlog strah.

Kad smo bili djeca, bili smo otkrivenog lica i duše, nesvjesni toga kakvi smo, ali potpuno poistovjećeni sa svojim osjećajima, željama, djelima. Ono što nas je nagnalo da se promijenimo bila je reakcija drugih. Onog trenutka kad smo shvatili da ćemo biti odbačeni ako govorimo istinu, a prihvaćeni ako lažemo; da će nam se rugati ako plaćemo, a diviti nam se ako stisnemo zube i iskrivimo lice u lažni osmijeh;

onda kad je naša potreba za zagrljajem i toplinom naišla na zid hladnoće koji okružuje svijet odraslih; onda kad su naše ideje, snovi i zanos bili ismijani i kad su nas natjerali da im se i sami smijemo- onda smo mi naučili najgoru stvar u životu: **naučili smo stavljati maske.**

Počeli smo živjeti život u laži i počeli smo uvjeravati sebe da smo to zaista mi: da smo snažni, da smo profinjeni, da smo kulturni, da se znamo ponašati u skladu sa situacijom, da smo prilagodljivi, da smo moderni, da smo tolerantni, da smo cijenjeni, da nas poštuju, da upravljamo svojim životom, da možemo birati kako ćemo se osjećati, da se možemo osigurati od svega lošeg,....da svijet i postoji samo radi nas.

Jedini problem sa svim ovim uvjeravanjima je taj da ona nikad neće postati dio nas te da ih uvijek iznova moramo ponavljati sami sebi. Jer, mi to **nismo!**

Pitam se do kojih granica seže naše maskiranje. Imamo li maske i za obitelj, prijatelje pa čak i za Boga? Glumimo li ljubav, srdačnost, poniznost? Uvjeravamo li sebe da smo dobra majka/ otac, sin/ kćer, muž/žena, prijatelj, susjed, radnik, vjernik, građanin? Kako ćemo znati?

Lako. Mi to znamo. Mi to **osjećamo.**

Ali, neki su se toliko oglušili o svoje osjećaje i svoju nutrinu da ih više ne čuju. Toliko već

dugo šminkaju lice da i ne znaju kako ono izgleda ispod maske. Ne žele znati.

Postoji još nešto što ukazuje na laž: potreba za opravdavanjem. Ako uporno moramo sebe i svoje postupke pravdati pred drugima, to je siguran znak da nosimo masku. Kao i to da u njoj ne nalazimo traženo utočište.

Onog trenu kad osjetimo da nam je maska tijesna i kruta te da nam ne da disati, kad shvatimo da nije u skladu s onim kako se osjećamo iznutra i kad je poželimo skinuti pod svaku cijenu, tek tada shvatit ćemo da je sve bila laž i da smo živjeli nečiji tuđi život u kojem je, umjesto nas, glavnu ulogu igrao neki nama nepoznati lik. Ne kažem da će se to dogoditi preko noći niti da će skidanje maske biti jednom za svagda. Osjetit ćemo strah, nesigurnost, osjetit ćemo da smo zakoračili u nepoznato i nepredvidivo; sva će uporišta ostati iza nas. Neke će to preplašiti pa će se vratiti pod okrilje laži. Ipak, nekolicina će nastaviti dalje, izložiti će se svim opasnostima i nedaćama da bi doživjeli pustolovinu upoznavanja **sebe**. Odbacit će laž, formule za "dobar život" i "sreću" te će uspjeti dosegnuti krajnji cilj. A cilj je Bog. Jer, Bog je krajnji cilj potrage za samim sobom. I On nas neće prihvatiti maskirane. On zna kakvo je naše lice jer On ga je stvorio. I, želio ga je takvog. Zajedno s licem dao nam je i

život kroz koji ćemo ga pronijeti. Znao je da će nas taj put naposljetku dovesti do Njega.

Ali, mi smo se počeli sramiti svoga lica. Počeli smo se, poput Adama, skrivati od Boga, a potom od ljudi, a potom od sebe. Boraveći pod maskom, ništa nismo morali, nikud nismo išli, nitko nas nije poznavao i mogli smo raditi što smo htjeli. Za nas, vrijeme nije teklo. Zapravo, teklo je onako kako smo mi to željeli. Ili smo barem tako mislili. Tako je bilo lakše. Nema Boga, nema cilja, ne idemo nikud i nikom ne polažemo račune. Mi smo samo trenutak u vječnosti, bljesak u stvaranju svijeta, zamjenjivi, prolazni. Ipak, nešto u nama vrištalo je da to nije istina.

Malo po malo, to nešto dovest će nas do toga da odložimo masku i počnemo živjeti sebe. Tek tada, naš život počet će zadobivati smisao. Ništa se naizgled neće promijeniti. I dalje ćemo biti isti, radit ćemo iste poslove, živjeti u istim obiteljima i na istim mjestima, ali nešto će se bitno promijeniti. Naše uporište. Ono će se premjestiti izvan posla, izvan obitelji, izvan nas samih, a za divno čudo, sve stvari kao da će sjesti na svoje mjesto. Jer, naše uporište postat će Bog. Lišeni straha i strepnje od samoće i odbačenosti, upravo u samoći, okruženi sami sobom, zadobit ćemo osjećaj da smo jedno sa svim ljudima i da ih volimo jednako kao i oni nas. Tek tada shvatit ćemo koliko su nevažne i besmislene bile naše maske te koliko je više života u nama samima bez njih.

N. N.

Lokva

U svakom je selu barem po jedna stara lokva. Što je ona danas? Neugledna rupetina u zemlji, ispunjena nečistom vodom. Zarasla divljom travom i grmljem kao i putovi koji do nje vode. Okolo nje ruševine nekih starih zidina. Neugledna, bolje reći ružna. Slučajni prolaznik jedva baci na nju pogled. Možda samo divlje životinje i ptice dolaze, neometani od ljudi, tu piti vode. A što je ona u ne baš davnoj prošlosti bila i što je ljudima značila pustimo je da sama priča: "Djeco moja, kada vidite poneku pogrbljenu staricu, naborana lica, sijedih vlasi i škrbavih zubi, ne bi ni pomislili da je ona nekad bila lijepa, gizdava djevojka. Tako vam je i sa mnom. Nisam ja prije bila ovako zapuštena i nevažna. Još davno, davno su me ljudi svojim rukama i ljubavlju iskopali da im mogu skupljati i zadržavati vodu. Moje su rubove obzidali lijepim zidom da se voda zaštititi od naplavine nečisti. Redovito su me čistili od mulja i blata. Svakodnevno su dotravali blago, krupnoga i sitnoga zuba, da se napoji moje životvorne tekućine. Pokraj mene iskopali su bunare, moju braću, iz kojih su sami grabili

vodu i nosili ih svojim kućama da utaže žeđ cijele obitelji. Osobito za sušnih ljetnih mjeseci bili smo im jedina nada za preživljavanje. Kad bi voda gotovo presušila morali su stati u redu i "piljkati" vodu da bi napunili svoje "vučije". Oko mene i mojih bunara, na leđnicama, bilo je i svakovrsno druženje ljudi. Momci i cure bi zaigrali kolo, "zaojkali" i jedni drugima namigivali. Bacalo se kamena s ramena i skakalo udalj i uvis. Slušala sam sve vijesti i događanja iz sela: Tko se ženi a udaje, koga je fratar "napovidio" u crkvi i što je rekao u "prediki", tko je koga prevario, tko se posvađao i pobio, tko je umro i bio pokopan, itd. Bilo je i psinke, ali i molitve kad zazvoni "pozdravljanje". Svašta se moglo čuti kraj mene, kraj lokve. Poslije svete crkve bila sam najvažnije okupljalište ljudi i stoke, osobito u ljetnim mjesecima. Eto takva je bila moja prošlost, a vidiš kakva mi je sadašnjost. Ipak, drago mi je da me netko posjeti i o meni progovori. Zajedno sa svim lokvama i bunarima na Miljevcima pozdravljam sve one koji nas se sijećaju i cijene naše prošle zasluge.

fžm

Soline u Brištanima Donjim

Zid uz cestu

Tvoj je zid uz cestu, bolje reći na cesti. Ti kažeš: "Napravio sam ga na mome terenu. Imam pravo sa svojim raditi što hoću." Pri tom nisi mislio - ili još gore ako si mislio, a ipak radio - da taj zid predstavlja veliku, realnu opasnost za prometne nezgode. Da je već netko zbog tvoga zida slupao auto, ako još nije vjerojatno hoće. Da će zbog tvoga zida možda poginuti dijete, mladić ili djevojka, ili otac malodobne djece. Samo zato što si ga sagradio uz cestu, na cesti, iako se ga mogao odmaknuti barem jedan metar dalje od ceste. Ti kažeš da je taj komad zemlje tvoj i da ga nikome ne daš. Kažeš da si pošten i pravedan. Da bi za svoju zemlju bio spreman i

Prošla zima: duga i zubata

poginuti ili otimača ubiti i pri tom se pozivaš na pravdu. Ne ustupaš ni pedalj svoje zemlje koji bi omogućio da se probije ili proširi put, da bi se napravilo dječje igralište ili bilo što za opće zajedničko dobro. Misliš li na to da će tebi do koju godinu, kao i svakom smrtniku, biti dovoljno jedan kvadratni metar prostora gdje će te položiti? Što ćeš reći Stvoritelju kada dođeš

preda nj i skupa s njime pogledaš film, nepogješivi snimak, cijeloga tvoga života? Kada uvidiš da je tvoja gramzljivost prouzročila tešku nevolju ili gubitak života tvoga bližnjega? Neka promisli o ovome svatko tko je nazidao ili zide zidove uz cestu, zidove na cesti, a takvih je mnogo u našim krajevima.

fžm

Športsko rekreativno društvo

Vršidba, Unešić, 2005.

Športsko rekreativno društvo Miljevci, sa sjedištem u Drinovcima, formirano je krajem prošle godine, te je donijelo plan i program športskog djelovanja za mlade na području Miljevaca. Program rada uglavnom se

odnosi na okupljanje mladih kroz šport i rekreaciju. Društvo se okuplja i djeluje u dvorani područne škole, OŠ A. Mihanovića Petropoljskog u Drinovcima s kojom ima ugovor o korištenju prostora. Društvo se uključilo u akciju "Tisuću koševa za Hrvatsku". Isto tako tijekom ljeta bit će organiziran turnir u malom nogometu i košarci, na kojem

će sudjelovati ekipe s područja cijele Šibensko-kninske županije, a i šire. Da bi se sve ovo realiziralo zatražili smo financijsku pomoć svih naših poznatih gospodarstvenika s područja Miljevaca kao i s područja cijele županije te se nadamo njihovu odazivu.

*Tomislav Dželalija,
predsjednik*

Karikature o Muhamedu

Početkom ove godine nastali su masovni protesti u cijelom muslimanskom svijetu zbog objavljivanja nekoliko karikatura proroka Muhameda u danskom listu "Jylland Posten". Demonstranti su napadali danska predstavništva i predstavništva drugih zemalja u kojima su objavljene te karikature. U sukobima pobunjenika i policije bilo je više desetaka mrtvih. Jedan naš "hrabri" novinar objavivši te slike doveo je u opasnost položaj svih hrvatskih građana i sve privredne i kulturne veze s islamskim zemljama. Vrhovni muslimanski poglavari izdali su fetvu, tj. dozvolu da se svi ti rugači Proroka trebaju i mogu nekažnjeno pogubiti. U Turskoj je nedavno ubijen jedan talijanski katolički svećenik. Što reći o ovome i koja je tu pouka nama kršćanima? Mi, jasno, ne odobravamo takvu snažnu reakciju islamskog svijeta. Ne

može se zbog nekog zlodjela pojedinaca napadati sav narod, nedužne ljude. To nažalost čine, ekstremni muslimani tzv. islamisti, terorističkim napadima po cijelome svijetu. Isto tako treba osuditi čin danskog novinara i svih novinara koji su te slike objavljivali, jer su time izrugivali Muhameda i vrijeđali vjerske osjećaje muslimana. Mi smo u Europi, pa i u Hrvatskoj, već navikli da se bezobzirno i nekažnjeno izruguju sve kršćanske svetinje. U tzv. umjetničkim djelima: kazalište, filmovi, slikarstvo... izruguje se Isus Krist, Majka Božja Marija i sveci. Katoličku Crkvu, papu, biskupe i svećenika se tako često na razne načine difamira i izvrgava ruglu. A vjerojatno je ono najgore što naš narod svugdje i na svakom mjestu psuje Boga, Isusa, Gospu i svece. Mnogi su dakle Europljani izgubili osjećaj za svoje svetinje pa misle da mogu izrugivati i tude. Europa bez

vjere u Boga i bez poštivanja svojih svetinja teško može opstati." Mi smo ozakonili homoseksualnost i to nazivamo tolerancijom. Mi ubijamo djecu u utrobi majke i to nazivamo pravom na abortus. Mi učimo mladež raspuštenosti i razvratu i to nazivamo naprednim odgojem. Mi smo ogrezli u pornografiji i bogohulnosti i to nazivamo slobodom izraza. Mi se izrugujemo duhovnom naslijeđu naših predaka i to nazivamo prosvještenošću". Ovo su riječi svećenika J. Wrighta na zakonodavnom zasjedanju skupštine Kansasa 1996. godine.

fžm

"Vundik", sabiralište kostiju naših predaka

AMEN

Amen na hebrejskom znači neka tako bude. Najprije u Starom zavjetu tom riječi narod izriče svoju suglasnost s izričajima vjere ili zahvale Bogu koje izgovara svećenik kao predmolitelj. U istoj ulozi je preuzeta i u kršćanstvu te je postala jedna od najuobičajenijih i najvažnijih aklamacija puka u liturgiji. Smisao je: Što je ovdje rečeno to vrijedi i za me. Ja pristajem na to i isto mene obavezuje.

Zahvala Bogu za školsku godinu

Zahvaljujem ti Bože za sva dobre darove koje si mi dao i dobre ocjene koje sam dobila. Zahvaljujem ti za vodu i hranu, za odjeću i obuću, i za novac kojim kupujemo što nam treba. Zahvaljujem ti za svoj život i kuću u kojoj živim. Hvala ti za cijeli svijet!

Anita Samodol, 3. raz.

Hvala ti što si mi pomogao i što osjećam da si sa mnom. Hvala ti, dragi Bože, za prijateljstvo. Hvala ti za moju dobru obitelj. Zahvaljujem ti za sva djela koja činiš za nas. Hvala ti za novac, hranu, a posebno za crkvu. Zahvaljujem ti za moje dobre prijatelje. Zahvaljujem ti za moj život. Hvala ti što mi možeš vjerovati. Hvala ti

Svi đaci škole u Kaočinama

za moju dobrotu. Zahvaljujem ti jer si nam dao vjeru i ljubav. Hvala ti što si stvorio dobre ljude. Hvala ti što se u crkvi osjećam bliže tebi!

Antonia Gverić, 3. raz.

Jedna školska godina je iza nas. Godina je bila teška i puna učenja. Bilo je nekad dobrih, a nekad i loših ocjena. Nekad je bilo smijeha, a nekad plača. Svaki dan je bilo i dječje igre. Hvala ti Bože, za vrlo dobar uspjeh. Hvala ti, Bože, za svaki dan i za sve dobro što mi se dogodilo.

Monika Galić, 3. raz.

Prva sveta pričest

Prva sveta pričest bit će 21. svibnja. Za taj veliki dan polako nas priprema fra Žarko. Naša mala dječja srca već su uzbuđena, jer to je naš dan. Za taj dan svi ćemo biti svečano i lijepo obučeni. Crkva će biti okićena. Mnogi ljudi bit će toga dana na svetoj Misi. Mi prvopričesnici primit ćemo svetu Hostiju u kojoj je Isus. Dobit ćemo i uspomenu na prvu Pričest i molitvenik. Iza Mise bit će i slikanje. Slavlje nastavljamo kod naših kuća uz bogata i dobra jela i pića. Tako će iza nas ostati svečani dan i uspomena na Prvu svetu pričest.

Monika Galić, 3. raz.

Veselim se proljeću i Prvoj svetoj pričesti. Veselim se lijepom danu i ptici u letu. Veselim se dobroj ocjeni i sretnim dječjim licima. Veselim se dobru i miru i zato neka mir vlada svijetom!

Monika Galić, 3. raz.

Uskrs

Uskrs je dan kad je Isus uskrsnuo. Na veliki četvrtak, petak i subotu idemo u crkvu. Navečer kad je velika subota idemo u crkvu da nam fratar blagoslovi pogaču, jaja i košaru. Običaj

Antonia Klov
Evozel

za Uskrs je bojanje jaja. Na Uskrs cijela obitelj ide u crkvu. Tamo se molimo, pjevama, jedni drugima pružamo znak mira. Na Uskrs svi blagujemo za stolom. S Isusom blagujemo za novi i vječni život.

Antonia Gverić, 3. raz.

Uskrs je svima drag, pa se i ja njemu veselim sad. Srcem svojim očekujem njega, da se i ja veselim bez problema.

Katarina Vlaić, 3. raz.

Sretan Uskrs ja vam želim,
zato što se i ja njemu veselim.
Za mene je on najbolji blagdan
i zato bih da se slavi svagdan.
Za uskrs ja ću bojati pisanice u šareno,
a možda ću uz njih napraviti pile maleno.
Ja Uskrs volim vrlo jako
i nadam se da ga od vas voli sva'ko.

Tea Vlaić, 3. raz.

Uskrs je vrijeme ljubavi, vjere i nade. Vrijeme kad Isus za nas život daje. U korizmu se odričemo onoga što volimo, da i mi neku žrtvu stvorimo. U velikom tjednu mislimo na Isusove muke, njegovo izmučeno tijelo, probodene ruke. Uskrsno vrijeme znači mnogo za me jer nam je Isus svojim uskrsnućem donio spas.

Kristina Jurašin, 3. raz.

Proljeće

Kad proljeće sinilo
led sa zemlje skinilo.
Nema na ulicama blata,
za cipele se više ne hvata.

Kad nastane proljeće
raste mirisno cvijeće,
ptice pjevaju na grani
lijepo ih je čuti vani.

Slavuj pjeva na grančici,
a ja čekam na stanici.
Čekam đake da mi dođu
i u školu sa mnom pođu.

A u školu kad smo došli
u klupe smo odmah pošli.
Ja bi ovim završila,
sve vas puno pozdravila!

Petra Kulušić, 2. raz.

U proljeće cvate cvijeće
i sunce se nebom šeće.
U proljeće cvatu proljetnice
i ljubičaste ljubičice.
I lijepi žuti jaglaci,
meki kao najmekši madraci.
I meni najdraže visibabe lijepe
od čije se ljepote oči zaslijepe.
Ja volim proljeće vrlo jako
i želim da ga svi volite isto tako.

Tea Vlaić, 3. raz.

Dani kruha, OŠ u Drinovcima

Ptičice na balkone više ne dolaze,
a zimski dani brzo prolaze.
Proljetni dani su tu
i sunčane zrake ovdje su.
Snijega više nema,
proljeće nam se sprema.

Katarina Vlaić, 3.raz.

Proljeće je vrijeme cvijeća, vrijeme kada nas
obuzima sreća. Vrijeme iza hladne zime i svatko
mu znade ime. Proljeće je doba topline i šarenog
cvijeća miline.

Kristina Jurašin, 3. raz.

Proljeće je vrijeme kada priroda ustaje.
Proljeće počinje 21. ožujka. Proljeće navješćuju
vjesnici, a to su: visibaba, ljubičica, šafran, jaglac
i jorgovan. Proljeće je vrijeme veslja i ljubavi.
Tad grije sunce i bademi cvjetaju. Ljudi na
proljeće vole pjevati pjesme. Proroda miriše i
niče zelena trava. U proljeću imamo jedan
blagdan, a to je Uskrs. Proljeće je znak mira,
ljubavi i sreće.

Antonia Gverić, 3. raz.

OŠ Drinovci, karneval

Tamo gdje završava duga

Tamo gdje završava duga
Naći će se mjesto, moj brate,
Gdje će svijet moći pjevati
Pjesme svake vrste.
Pa ćemo i mi pjevati, brate,
Ti i ja

Iako si ti bijel, a ja nisam.
Bit će to tužna pjesma, brate,
Jer ne znam melodiju,
A teško je nju i naučiti;
Ali je možemo učiti, brate, ti i ja,
Jer nema melodije koja bi bila bijela,
Ni melodije koja bi bila crna:
Postoji samo pjesma, brate moj,
Pjesma koju ćemo pjevati mi
Tamo gdje završava duga.

Petra Vataavuk, 5. raz.

Moja obitelj

Moja obitelj, meni je najljepši dar. Moji me
roditelji paze i čuvaju, oni se brinu kad sam
bolesna i pomažu mi.

I moje seke i brat mi pomažu. Isus mi je dao
sve potrebno za život, pa tako i ljubav. Volim
svoju obitelj. Za mene je obitelj dar, ljubav i
sreća. Hvala ti, Isuse, za moju obitelj!

Lucija Lovrić, 3. raz.

Tri brata

SVETA MISA

Drugi vatikanski sabor u više je navrata naglasio važnost euharistijskog slavlja (Svete Mise) tvrdeći da je ona "izvor i vrhunac cijelog kršćanskog života" (Lumen Gentium, br. 11), "izvor života Crkve i zalag buduće slave" (Unitatis redintegratio, br.15) "izvor i vrhunac evangelizacije", "bit zajedništva vjernika" (Presbyterorum ordinis, br.5)...

Bog je sklopio savez s ljudima po svom Sinu Isusu Kristu, koji je ustanovio euharistiju po kojoj se ostvaruje i nastavlja taj savez s Bogom po pashalnom otajstvu.

Misa je pashalno otajstvo

Da bi se moglo shvatiti što je "pashalno otajstvo" treba podsjestiti značenje židovske Pashe. Posljednja večera koju je Isus slavio sa svojim učenicima, nije bila samo večera, nego se je slavila Pasha.*

Židovi slave Pashu 14. Nisana (Nisan je prvi mjesec u godini, a 14. dan je puni mjesec koji počinje proljetnim ekvinocijem, ili 21. ožujka; "bila je to noć kad su židovi izišli iz Egipta").

Mojsije služeći se običajima onoga vremena, da bi uspostavio savez s Bogom škropi narod i žrtvenik (u slavlju Pashe ovoga se čina sjeća imajući pred sobom kalež vina). A Krist slavi Pashu dajući joj puno značenje, jer nas sa svojom Pashom oslobađa od grijeha i uspostavlja novi savez s Bogom i s ljudima tako da svima omogućuje da postanu djeca Božja.

Kristova Pasha

Sveta Misa je djelo Presvetoga Trojstva po kojemu i u kojemu sve počinje i završava ; u ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Ocu se obraćamo kao izvoru svake milosti i blagoslova; Sinu kao našem jedinom Posredniku (po njemu imamo pristup Ocu) : Duhu

Božićni igrokaz u crkvi sv. Pavla

Svetom kao Posvetitelju (snagom njegova djelovanja mi se suobličujemo Kristu i postajemo djeca Očeva).

Slaveći euharistiju, slavimo Isusov prijelaz sa zemlje na nebo : slavimo njegovu muku, njegovu smrt i njegovo uskrsnuće . Tijelo i Krv na oltaru su Tijelo i Krv uskrsloga, besmrtnoga i slavnoga Krista koji je pobijedio smrt i grijeh, a radi te činjenice slijedi i naš poklik poslije posvećenja da naviještamo njegovu smrt i razglašavamo njegovo uskrsnuće....

Stoga sveta Misa nije samo aktualiziranje žrtve Kristove nego je to novi i vječni savez što uključuje trajno umiranje grijehu i uskrsavanje na novi život u Kristu.

Uvijek moramo voditi računa kako trebamo trajno hvaliti Boga, zahvaljivati mu za tolike darove koje primamo, moliti ga da nam grijehe oprost i tražeći pomoć za naše potrebe i potrebe drugih.

U Misi se sabire sve ono nas čini da trpimo kao i ono što nas čini sretnima, sve naše brige i brige cijeloga svijeta baš kao što Isus penjući se na Kalvariju ponese grijehe ljudi i grijehe cijeloga svijeta.

Za Židove izraz Pasha (označava "prijelaz", "transitus"), označava prolaz Boga koji ih je (po krvi janjetovoj) oslobodio od egipatskog ropstva čineći od njih svoj narod. Stoga židovska Pasha sadrži dva aspekta : *oslobodenje od ropstva* (događaj na koji nas oodsjeća pashalno janje i beskvasni kruhovi) i *savez Boga sa svojim narodom* (kada Mojsije krvlju ubijenih teoca pod Sinajom polovicom krvi škropi narod , a drugu polovicu izlijeva na žrtvenik). Riječ "Pasha" dolazi od grčke riječi pascha i latinske pasca – od aramejske pasha ili od hebrejske pesah, a što znači "prijelaz".

Sveta Misa u životu, i život u svetoj Misi

Da bi sveta Misa bila izvor i vrhunac našeg života treba otkriti intimni odnos koji postoji između euharistije i našega života. Pokušajmo osvijetliti te odnose pomoću različitih dijelova svete Mise.

– Čitanje Svetoga Pisma treba biti prožeto željom da se shvati ono što nam Bog želi reći za naš svakidašnji život (to je jedini prijevod koji nedostaje – prijevod u naš život).

Važno je naglasiti kako trebamo stojeći pomno slušati Evanđelje : to nije samo stav poštovanja nego i način pokazivanja naše odlučnosti da slijedimo primjer Isusa Krista. To se izražava i trostrukim križanjem prije početka čitanja svetog Evanđelja i to na tri različita mjesta našeg tijela : na čelu kako bi Evanđelje prosvijetlilo našu pamet ; na usnama kako bi naše riječi bile usklađene

Misa za početak škole

Evangelju ; na prsima kako bi Evanđelje – Božja riječ bila prihvaćena u našem srcu.

- Poslije Evanđelja i homilije izgovaramo Vjerovanje kojim dajemo odgovor na Riječ Božju, odgovor koji izražavamo govoreći : “Vjerujem...”.
- Kapi vode koje na Prikazanju svećenik ujedinjuje s vinom – a koje zatim postaje krv Kristova – označuje otajstvo preobrazbe našega života u život Kristov : svaka naša akcija , kao i kao kapi vode po Kristu postaju posvećeni i pobožanstvenjeni.
- Završavajući Prikazanje svećenik poziva sve da mole “da moja i vaša žrtva bude ugodna Bogu Ocu svemogućem”. U Misi svi su sudionici pozvani prinijeti sami sebe i svoja djela Ocu po Kristu. Svi su vjernici pozvani da kao sveto svećenstvo prinosе Bogu svoja srca i sve ono što tvori dio njihova svakodnevnog života i djelovanja.
- Kad vidimo svećenika da podiže hostiju , a zatim i kalež, trebamo se sjetiti riječi Kristovih “Ja, kad budem podignut sa zemlje , sve ću privući k sebi “(Iv 12,33). Gospodin nas želi trajno privući sebi, a posebno u svetoj Misi.
- Dopuštajući da nas Isus privuče k sebi i mi postajemo hostija (prinos, dar, žrtva) i tako pridonosimo da se ostvaruje Očev plan “obnove u Kristu svega stvorenoga” (Ef 1,10).
- Riječi : “Ovo činite na moj spomen” mogu biti shvaćene kao poziv na prikazanje –po uzoru na Krista – našega života Bogu Ocu u duhu poslušnosti i ljubavi. “*Činite ovo...*” “želi reći : kao što sam ja primio samog sebe za vas, tako i vi morate živjeti, sa željom da ispunitе volju Očevu, sve do žrtvovanja vlastita života. Može se reći da je kršćansko zvanje poziv na preobrazbu vlastita života u neprestanom darivanju sebe Bogu Ocu, Kristu i Duhu Svetomu .
- “ Oče naš ...” : ove nas riječi moraju ispuniti radošću znajući da smo svi u Kristu, sinovi Očevi, a to znači i braća među sobom. Zato kažemo “ Oče naš “ , Oče sviju nas ovo je velika molitva

Crkve i sinova Božjih, u Kristu, i po Duhu Svetom.

- Blagovati Tijelo Kristovo znači sudjelovati u uskrsnuću Isusovu . Zato možemo pitati Isusa da nas pouči kako nam sudjelovanje u uskrsnuću Njegovu pomaže da odvalimo kamen s našega groba koji nas često drži zatvorenima naše samodostatnosti , ali isto tako blagovati Tijelo Kristovo znači vikati na sav glas da je “Krist uskrsnuo, da je prisutan među nama, a na poseban način da je prisutan u svetoj Misi (euharistiji) .
- “ Idite u miru “! Ovaj oporuk je na kraju svete Mise je zapravo poslanje; ponesite svugdje ovu istinu , ovaj mir i ovu ljubav Kristovu. Ivan Pavao II . u pismu (Mane nobiscum Domine) je napisao “ Dvojica učenika iz Emausa, poslije nego su prepoznali Gospodina , pošli su bez otezanja “ (Lk 24,33) da priopće ono što su čuli i vidjeli. A kad se ima iskustvo Uskrsloga, koje postižemo hraneći se Njegovim Tijelom i Krvlju ne možemo ostati na razini privatnosti i zadržati to osobno iskustvo radosti samo za sebe. Susret s Kristom u euharistiji koji se trajno produbljuje potiče u crkvi i svakom kršćaninu hitnost svjedočenja i naviještanja . Kao i Marija ; ono što je u njoj začeto ne ostaje njena privatna radost i svojina nego hita rodici Elizabeti da s njom radost podijeli.

U školi Svete Marije

Ako se tako živi (postupa) sveta Misa neće više biti jednostavno sjećanje ili samo skup molitvi, nego pravi događaj koji ima snagu zaokupiti nas i iznutra nas preoblikovati. Ona (sveta Misa) biti će škola slušanja Riječi Božje koja nas prosvjetljuje i ljubavi Božje koja nas dotiče, koja nam prašta, koja nas hrani , koja nas privlači sebi i koja nas uključuje u navještaj. U svetoj Misi Isus nam dariva svoju majku. Kao što ju je pod križem darovao Ivanu (Evo ti majke : Iv 19,27), u svakoj svetoj Misi svakome od nas ponavlja : “Evo ti Majke “. U enciklici Ecclesia de Eucharistia Ivan Pavao II. je rekao : “U Euharistiji živjeti spomenčin Kristove smrti znači također trajno primati ovaj dar. To znači , po Ivanovu primjeru , sa

U crkvi I. Isusova

sobom uzeti onu koja nam je svaki put darovana ka Majka. Istodobno to znači i zauzetost da se suobličujemo Kristu dolazeći u Majčinu školu i dopuštajući joj da nas prati “ (br. 57).

Zaključimo riječima Ivana Pavla II. : “ U Euharistiji(sv. Misi)

imamo Isusa, imamo njegovu otkupiteljsku žrtvu, imamo njegovo uskrснуće, imamo dar Duha Svetoga, imamo klanjanje, poslušnost i ljubav prema Ocu “(EdE 60). Isti papa je kazao da njegove oči cijelog života, (otkada je slavio prvu svetu Misu) “počivaju na hostiji i Kaležu” , te

dodaje, “ Svaki je dan moja vjera u kruhu i vinu iznova mogla prepoznati božanskog Putnika koji je jednoga dana stao uz bok učenika iz Emausa kako bi im oči otvorio svijetlu, a srca nadi “(EdE 59).

Fra Šime Samac

In memoriam:

Dana 1. siječnja 2006. u Zagrebu je umro, a četiri dana zatim kod Imena Isusova u Drinovcima, uz svečane obrede s tri svećenika i veliki broj vjernika, pokopan Stipe Skelin Radnić. Rođen je u Ključu 15. listopada 1911. godine. Već kao dječak bio je bistar i snalažljiv. Prije Drugog svjetskog rata radio je u trgovini u Drnišu, a potom u Austriji izučio trgovačku školu. Za vrijeme Nezavisne države Hrvatske radio je u Drnišu i u Zagrebu pri ministarstvu za skrb. Pri kraju rata otišao je opet u Austriju, gdje se i oženio, a zatim otišao u Ameriku. God. 1965. dolazi u Njemačku. Opet se vraćao u Ameriku, a jedno vrijeme je živio u Španjolskoj. Od 1985. , sa svojom suprugom Karmelom, živi u Grazu u Austriji, sve do 1991. godine kada se radostan vraća u Hrvatsku, u Zagreb.

Stipe je od svoje rane mladosti sve do svoje visoke starosti putovao i selio po

bijelome svijetu. Pretrpio je logore, gorčinu tuđine, ali kao vrlo inellegantan i navikao borbi za život, bio je prilično uspješan u životu. Kroz sve te godine rada i traženja, uspjeha i neuspjeha, u srcu je nosio svoju domovinu Hrvatsku u koju se nije smio vratiti sve do 1991. Na poseban način u njegovu srcu i duši nosio je svoj zavičaj, Miljevce. Njegovo djetinjstvo i mladost proživljeno u Ključu na Miljevcima bili su predmet njegovih snova i nadanja, plača i pjesme.

Volio je crkvu Imena Isusova i samostan Visovac, volio je rijeke Krku i Čikolu, svoje njive i ledine. Volio je svoje ljude i seoske običaje. Svojim Miljevcima je posvetio dvije knjige koje je napisao iskreno, iz duše. Jedna se zove “Priče u pjesmama”(350 str.), a druga “Hrvatske narodne lirske pjesme s Miljevacima”(90 str.). Veći dio ovih dviju knjiga darovao je župi Imena Isusova gdje se i dalje mogu nabaviti. Stipe je kupovao i sakupljao razne knjige na više jezika koje je većinom darovao samostanskoj knjižnici na Visovcu.

U znak zahvalnosti prema velikom rodoljubi i vjerniku Stipi objavljujemo slijedeće njegove dvije pjesme:

Vi, Miljevci

*Vi, Miljevci, sela krševita
Iz šale vas zovu republika.
Neka zovu, vi ste moja dika,
U jednom od njih ja sam nika.*

*Krka modra podnožje vam kupu,
S Velebita hladan vitar lupa.
Jugo s južne strane podhladuje,
Majestral vas s mora osvižuje.*

*Momci su vam plemenita soja.
Cure vam ko vile vitke,
Jedna od njih biše draga moja.
U mladosti zatajih joj ljubav,
Plašio se da uzvratit neće.
Ljubav moja ostala je tajna
Za obadvoj ne bijaše sreće.
Sela naša, dvi vas rike miju.
Vitrovi vas sa svih strana biju.*

Pjesmo moja

*Pjesmo moja svemirom odleti
U krajeve gdje me rodi majka.*

*Srce moje tebe tamo šalje
Gdje je sunca i čistoga zraka.*

*Gdje je zemlja pitoma i laka,
Gdje su kosti djedova i baka.*

Pozajmljeno

Preporuka roditeljima hrvatske mladeži u tuđini

“Roditelji bi od mladih dana morali poučavati svoju djecu da pri biranju svoga bračnog druga jednog dana pokušaju naći svoju sreću s jednim od svojih sunarodnjaka. Jer, ako otac i majka šute, a mladić i djevojka koji su rođeni u tuđini hodaju po kinima i izletima, jasno da će tamo nekoga upoznati i da će sklopiti međunarodni brak. Najveća je za to krivnja

roditelja koji o tome ništa ne govore. Možda ni oni sami nemaju nacionalne svijesti? Ali, dragi roditelji, zašto se mi ne bi ugledali u Židove? Oni dvije tisuće godina žive raspršeni po svijetu, a nisu se izgubili i nisu se odnarodili, nego i te kako njeguju svoju svijest o židovskom narodu, a samo zahvaljujući tome što Židov sklapa brak sa Židovkom. Nema miješanih brakova.

Zato, ako želimo da se sačuvamo, da ostanemo Hrvati i u petoj, šestoj generaciji, onda, roditelji, na vama je dužnost da svoju djecu podučavate, kad osjetite da je to prikladno, da jednog dana kada dođe vrijeme ženidbu sklope brak sa svojim sunarodnjakom”

(NAROD, 15.2.2006., str. 2)

HRT 1 : Latinica = Laži-nica

“Latin pristrano bira sve - suradnike, priloge, publiku, formulira nejasna, sugestivna i dvosmislena sročena anketna pitanja, prema svom ukusu odabire iskaze mišljenja TV gledatelja, on pregledava snimke, izrezuje i izbacuje nepoćudne dijelove i izriče zaključke. Rezultat je obezvrjeđivanje prohrvatskih, moralnih i katoličkih motrišta i vrjednota. Pobjeda zla i protuhrvatstvo alfa i omega su Latinovih Laži-nica.

Stoga, u ime istine, morala, ljudskoga dostojanstva i mentalnog zdravlja hrvatskog naroda, molim ali i zahtijevam od nadležnih: uklonite Latina s Hrvatske televizije i onemogućite njegovo javno iskazivanje mržnje, promicanje i širenje neistina koje vrijeđaju hrvatske nacionalne osjećaje, ponos i dostojanstvo” (Prof. dr. Ante Vukasović, NAROD, 15.2.2006., str. 18)

PRVOPRIČESNICI 2006.

3. raz.

Antonija Duilo
Monika Galić
Antonia Gverić
Martina Gverić
Marina Ivić
Tea Ivić
Kristina Jurašin
Lucija Lovrić
Petar Lovrić
Petar Malenica
Toni Samac
Anita Samodol
Katarina Vlaić
Mate Vlaić
Tea Vlaić

KRIZMANICI 2006

7. raz.

Antonija Bačić
Nicole Bolz
Ante Galić
Ante Ivić
Kristina Ivić
Mario Ivić
Antonio Kisić
Andrija Kulušić
Ivan Lovrić
Mihaela Lovrić
Ante Malenica
Ante Pletikosa
Antonija Vatauvuk

8. raz.

Tina Bačić
Anteja Čulina
Ana Ivić
Ante Karlo
Tomislav Karlo
Antica Kulušić
Mate Kulušić
Hrvoje Lovrić
Ivana Lovrić
Šime Lovrić
Hrvoje Malenica
Ante Pletikosa
Ana Puljić
Antonio Samac
Ante Stojanović
Neno Tetlo
Duje Vatauvuk
Nikola Vlaić

ZLATNI I SREBRENI PIROVI

Vjenčani u našoj župi 1956. godine

1. Kulušić Marko i Vlaić Kata (1.1.)
2. Skelin Filip i Marija Vlaić (7. 3.)
3. Bačić Mate i Bačić Manda (4.1.)
4. Kulušić Josip i Malenica Marija (15.1.)
5. Malenica Paško i Dželalija Ivanka (21.1.)
6. Pulić Paško i Stojanović Marija (26.1.)
7. Bačić Paško i Bačić Ana (29.1.)
8. Lovrić-Seper Ivan i Grabić Anka (29.1.)
9. Ivić Ante i Vlaić Marija (9. II.)
10. Dželalija Pavao i Kulušić Marija (11. II.)
11. Bačić Paško i Kulušić Marija (11. III.)
12. Kulušić Marko i Kulušić Marija (1. IV.)
13. Vukorepa Ante i Bačić Marija (10. VI.)
14. Bačić Marko i Čupić Ana ((26. VIII.)
15. Ivić Paško i Šostera Nedjeljka (9. IX.)
16. Tetlo Ivan i Vukorepa Mara (4. XI.)
17. Samodol Ivan i Jurković Jaka (25. XI.)
18. Šarac Ante i Malenica Ana (2. XII.)
19. Kulušić Josip i Vlaić Tonka (14. XII.)
20. Pulić Ljubomir i Stojanović Ruža (30. XII.)
21. Duilo Niko i Mazalin Milka (30. XII.)

Vjenčani u našoj župi 1981. godine:

1. Brakus Željko i Pilić Nediljka (3.1.)
2. Ivić Josip i Pranjić Ana (3.1.)
3. Pokrovac Ivan i Vlaić Anka (30. IV.)
4. Glavaš Berislav i Tomas Jordanka (7. VI.)
5. Dević Šime i Vukušić Božena (25. VII.)
6. Stojanović Roko i Topolovec Marija (25. VII.)
7. Tepić Nikola i Galić Katica (25. VII.)
8. Bačić Mile i Laća Zorana (8. VIII.)
9. Labor Drago-Goran i Ivić Jadranka (8. VIII.)
10. Prlić Ivan i Vranješ Matija (14. VIII.)
11. Gverić Šime i Mazalin Nada (29. VIII.)
12. Jukica Marka i Malenica Marija (7. XI.)
13. Stojanović Šime i Šakan Nevenka (29. XI.)
14. Malenica Nikica i Mirjana Župan (29. XI.)
15. Bačić Milan i Kujundžić Rajka (26. XII.)
16. Grabić Ante i Barić Rajna (31. XII.)
17. Bačić Ante i Kisić Rosa (31. XII.)

NAPOMJENA: Ima još dosta bračnih parova od kojih jedno od njih potječe s Miljevaca, a tih su godina vjenčani u nekoj drugoj župi. Sva vas koji ove godine slavite zlatni ili srebrni pir pozivamo na zajedničku **Misu zahvalnicu koju ćemo slaviti dana 4. lipnja 2006., u 11 sati, na Duhove, u crkvi Imena Isusova u Drinovcima.** Naravno da ste pozvani i vi koji ste možda izgubili svoga bračnog druga. Sjetit ćemo se i pokojnih!

Prilozi za crkvu:

Mate Ivić, 100 kn; Pavao Kulušić p. Paške, 50 eura; Ivan Bačić p. Šime, 600 kn; Biserka Radoš, 200 kn; Marijan Radov, 50 kn; Ana Saltarić, 50 kn; Davor Bačić p. Mate, 500 kn; Pajo Deronja, 200 kn; Mirko Lovrić p. Jose, 200 kn; Ante Galić p. Ante, 200 kn; Rikardo Galić p. Šime, 200 kn; Ana Samodol p. Mate, 100 kn; Mirko Kisić p. Nike, 100 kn; Nikica Kisić p. Nike, 100 kn; Umjesto cvijeća na sprovodu p. Pere Lovrić: Zvonko Lovrić, 200 kn; Nikica Lovrić, 150 kn; Josip Lovrić, 50 kn; Nediljko Vranjković, 150 kn; Marija Vranjković, 150 kn i Ante Lovrić, 100 kn; Luca Brkić Samodol, 200 kn; Jelka Karlo, 100 kn; Nediljko Pulić, 100 kn; Boško Vranjković p. Šime, 200 kn; Manda Vranjković ud. Marka, 100 kn; Ivan Vlaić p. Ante, 300 kn; Ivan Vlaić p. Nikole, 100 kn; Anka Kulušić ud. Jose, 200 kn; Marko Kulušić Jose, 200 kn; Ante Malenica (Borac), 50 eura; Filip Skelin p. Ivana, 100 kn; Zorka Dželalija ud. Filipa, 100 kn; Stipe Čipčić p. Marka, 100 kn; Zvonko Šostera, 100 kn; Drago Bačić p. Mate, 500 kn; Ante Bačić p. Mate, 100 kn; Mirko Samac p. Stipe, 100 kn; Milka Perišić ud. Mate, 100 kn; Marija Pletikosa, 50 kn; Umjesto cvijeća za sprovod p. Stipe Skelina Radnića: braća Skelin p. Miće, 400 kn; Pajko Bačić p. Ivana, 100 kn; Milka Jajčanin, 400 kn; Branko Bačić,

50 eura; Mate Bubalo, 200 kn; Umjesto cvijeća za p. Mandu Bašić: Ante Kulušić (Čabar), 150 kn; Frane Vranjković p. Mate, 200 kn; Ive Vranjković p. Petra, 200 kn; Paško Skelin p. Ante, 200 kn; Stipe Bačić p. Mile, 200 kn; Umjesto cvijeća za p. Jelu Samodol: Nikica Malenica, 200 kn; Malenica Manda, 100 kn; Ante-Toneško Samodol, 150 kn; Ivan Kisić, 100 kn i Jere Bačić, 300 kn; Frane Samodol p. Paške, 200 kn; Mijo Samodol Jolin, 100 kn;

Prilozi za list Miljevci:

Marko Bačić, 100 kn; č.s. Hijacinta Bačić, 100 kn; Ivan Samac p. Mate, 50 kn; Joso Samodol p. Joska, 100 kn; Slavka Vataavuk, 50 kn; Joso Vataavuk p. Petra, 100 kn; Ivan Vlaić p. Jose, 100 kn; Ivan Vlaić p. Ante, 100 kn; Branko Bačić, 50 eura; Mate Bubalo, 200 kn; Manda Malenica ud. Šime, 50 kn; Mirko Malenica p. Paške, 50 eura; Ana Mazalin, 50 kn; Stipe Bačić p. Mile, 100 kn; Frane Samodol p. Paške, 50 kn; Mijo Samodol Jolin, 100 kn;

Prilozi za mrtvačnicu:

Joso Samodol p. Joska, 200 kn; Marija Samodol p. Nike, 100 kn; Slave Malenica p. Stipe, 50 kn; Paško Kulušić p. Mate, 200 kn; Josip Perišić p. Frane, 200 kn; Drago Pletikosa p. Ante, 200 kn; Joso Deronja p. Nikole, 200 kn; Ive Samac p.

Ante, 150 kn; Ante Samodol p. Stipe, 200 kn; Paško Samac p. Petra, 100 kn

Svim darovateljima od srca zahvaljujemo!

ŽUPNI KARITAS

Naš župni Karitas osnovan je prije četiri godine. Sastoji se od 7 članova i župnika. Na popisu najpotrebnijih imamo 30-ak obitelji, većinom starijih i samih soba. Pomažemo pomalo u hrani, odjeći i dostavi lijekova. Ponekome pomognemo i u obavljanju kućnih poslova. Mnogi se obrađuju samo zbog tople riječi i razgovora s njima. Ove godine smo imali akciju darivanja mladih roditelja, s djetetom do 1 godine, i trudnica. Rodilje su dobile malu novčanu pomoć, a trudnice dgovarajuće pakete. Činimo koliko možemo, ali su naše mogućnosti su skromne. Bilo bi nam drago kad bi od naših Miljevčana dobivali veću moralnu i materijalnu podršku od onih koji to mogu kako bismo mogli više pomagati starima i nemoćnima kao i najmlađima. Sjetimo se da ćemo možda i mi jednom postati stari, nemoćni i usamljeni. Vaše ponude za pomoć možete javiti župniku fra Žarku ili poslati na žiro račun objavljen u Miljevačkom listu. Unaprijed zahvaljujemo!

*Snježana Lovrić,
voditeljica*

susret hrvatske katoličke mladeži
Arena, Pula, 29.-30. travnja 2006.

UKORAK S ISUSOM

Gospodine,
mi te promatramo iz daljine
u beskonačnoj udaljenosti vremena.

Mi te slušamo.

Nastojimo razumjeti
i shvatiti tko si ti.

Dopusti nam da idemo s tobom.

Ti si drukčiji od drugih ljudi.

I jači i slabiji.

I uzvišeniji i manji.

Ti naviještaš Božju slavu

i pratiš najprezrenije od ljudi.

U tebi je Božja snaga,
a slab si sa slabima. Ti daješ slobodu,
a dopuštaš da te vežu sa sužnjima.

Bog si, a zagovaraš dužnika.

Oštro sudiš između istine i laži,
a uzimaš u zaštitu pale
pred pravdom inih što kroje pravicu.

Tebi ne treba sila,

a ne bježiš ni od žrtava.

Dopusti nam da idemo s tobom.

Da te pratimo.

Daj nam svjetlo tvoje dobrote.

Izjednači nas sa sobom-
da postanemo ljudi.

Učitelju života,
na tebi vidimo što znači: biti čovjek.
Kroz tvoje lice gledamo lice Božje.
Gdje kod si ti, tu se svijet mijenja.
I nas izmjeni. Učini nas ljudima.

Gospodine, mi vjerujemo.

Pomozi našoj nevjeri.

Jörg Zink

Krštenici 2006.

DANIELA LOVRIĆ, kći Željka i Dobre, Širitovci ANTE MALENICA, sin Tomislava i Kristine, Drinovci; ANAMARIA IVIĆ, kći Davora i Nade, Drinovci

Poživi nam sine

Neka te koza samo mlikom rani!
Neka te loza samo vinom poji!
Ti nosit ćeš ime po nekom od svojih.
Neka te mati blagim pogledom prati!
Kad dođe tama ti nam sunce vrati!
Poživi nam sine s miljevačke stine!
(kum Marin kumčetu Anti)

Neki događaji u 2006.

18. IV.: Nogometni turnir učenika osnovnih škola iz župa Drniškog dekanata u Siveriću	18. VI.: Hodočašće na Visovac: Zahvala za školsku godinu
22. IV.: Festival crkvenog pučkog pjevanja župa Šibenske biskupije u Zatonu.	21. VI.: Dan oslobođenja Miljevaca, 14. obljetnica
29./30. IV.: Susret hrvatske katoličke mladeži u Puli	1. VII.: Hodočašće u Krasno (Lika)
14. V.: Sv. krizma u Drinovcima, za učenike 7. i 8. raz. osnovne škole	25. VII.: Sv. Jakov: Hodočašće u Šibenik
21. V.: Prva sv. pričest u Drinovcima, za učenike 3. raz. osnovne škole	2. VIII.: Gospa od Anđela: Hodočašće na Visovac
13. VI.: Sv. Ante. Hodočašće u Drniš. (SNP: Hrvatska - Brazil)	15. VIII.: Velika Gospa: Hodočašće na Visovac
15. VI.: Tijelovo: Hodočašće svih župa	10. IX.: Gospa od Milosti u Drinovcima
	17. IX.: Hodočašće u Biskupiju kod Knina
	29. IX.: Sv. Mihovil: Hodočašće u Šibenik
	12. XI.: Miljevački dan u Zagrebu

MILJEVCI • glasilo župe Imena Isusova • Miljevci

ISSN 1331-6710

Izdavač:

Župni ured Miljevci
22324 Drinovci

Glavni i odgovorni urednik:

fra Žarko Maretić, župnik

Te./Fax.: 022-882055

E-mail: zarko.maretic@si.htnet.hr

Uređuje:

Uredničko vijeće

List izlazi povremeno, uz dopuštenje crkvenih i redovničkih poglavara.

Narudžbe, priloge i doprinose slati na adresu:

Župni ured Miljevci

22324 DRINOVCI

Naslovna stranica: Presv. Trojstvo, W. Mengelberg, 1905.

Zadnja strana: Mjesečina u proljeće

Kunski račun: Župa Imena Isusova Miljevci

22324 Drinovci

Broj: 2485003-1100219752

List se uzdržava dobrovoljnim priložima vjernika

Tisak: Tiskara Malenica d.o.o., Šibenik

6. VIII., NEDJELJA

- sv. misa u 9 s.: Drinovci
- sv. misa u 10,30 s.: Širitovci

13. VIII., NEDJELJA

- sv. misa u 9 s.: Širitovci
- sv. misa u 10,30 s.: Drinovci

15. VIII., VELIKA GOSPA

- hodočašće na Visovac

20. VIII., NEDJELJA

- sv. misa u 9 s.: Drinovci
- sv. misa u 10,30 s.: Širitovci

27. VIII., NEDJELJA

- sv. misa u 9 s.: Širitovci
- sv. misa u 10,30 s.: Drinovci

3. IX., NEDJELJA

- sv. misa u 9 s.: Drinovci
- sv. misa u 10,30 s.: Širitovci

7.- 9. IX., TRODNEVNICA

- sv. mise u 18 s.: Drinovci

10. IX., NEDJ., GOSPA OD MILOSTI

- procesija i sv. misa u 10,30 s.: Drin.
- iza mise blagoslov automobila
- sv. misa u 18 s.: Drinovci

17. IX., NEDJELJA

- sv. misa u 9,30 s.: Drinovci
- sv. misa u 11 s.: Širitovci

24. IX., NEDJELJA

- sv. misa u 9,30 s.: Širitovci
- sv. misa u 11 s.: Drinovci

29. IX., SV. MIHOVIL

- hodočašće u Šibenik

1. X., NEDJELJA

- sv. misa u 9,30 s.: Drinovci
- sv. misa u 11 s.: Širitovci

8. X., NEDJELJA

- sv. misa u 9,30 s.: Širitovci
- sv. misa u 11 s.: Drinovci

15. X., NEDJELJA

- sv. misa u 9,30 s.: Drinovci

- sv. misa u 11 s.: Širitovci

22. X., NEDJELJA

- sv. misa u 9,30 s.: Širitovci
- sv. misa u 11 s.: Drinovci

29. X., NEDJELJA

- sv. misa u 9,30 s.: Drinovci
- sv. misa u 11 s.: Širitovci

1. XI., SVI SVETI

- sv. misa u 9,30 s.: Širitovci
- sv. misa u 11 s.: Drinovci

2. XI., DUŠNI DAN

- sv. misa u 9,30 s.: Širitovci
- sv. misa u 11 s.: Drinovci

5. XI., NEDJELJA

- sv. misa u 9,30 s.: Drinovci
- sv. misa u 11 s.: Širitovci

12. XI., NEDJELJA

- sv. misa u 9,30 s.: Širitovci
- sv. misa u 11 s.: Drinovci

19. XI., NEDJELJA

- sv. misa u 9,30 s.: Drinovci
- sv. misa u 11 s.: Širitovci

26. XI., NEDJ., KRIST KRALJ

- sv. misa u 9,30 s.: Širitovci
- sv. misa u 11 s.: Drinovci

3. XII., NEDJELJA

- sv. misa u 9,30 s.: Drinovci
- sv. misa u 11 s.: Širitovci

8. XII., BEZGR. ZAČEĆE BDM

- sv. misa u 16 s.: Drinovci

10. XII., NEDJELJA

- sv. misa u 9,30 s.: Širitovci
- sv. misa u 11 s.: Drinovci

17. XII., NEDJELJA

- sv. misa u 9,30 s.: Drinovci
- sv. misa u 11 s.: Širitovci

24. XII., NEDJELJA

- sv. misa u 11 s.: Drinovci

Sretan Uskrs!

*O stvori Bog mjesec
da svijetli noću*

